

जनकपुर
टुडेको सम्पर्क नं.
९८५४०२६०२५,
९८०१६२६०२६,
०४१-५९११०१
विज्ञापनको लागि मात्र
jtodaynews@gmail.com

छिटो र सर्वाधिक बिक्री हुने

मधेशको पहिलो 'क' वर्गको राष्ट्रिय दैनिक

जनकपुर टुडे

Janakpur Today Daily

www.ejanakpurtoday.com

मोर्चा गठनका लागि अवधारणा र एजेण्डा तय गरिने

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । मधेशकेन्द्रित राजनीतिक दलहरूले मोर्चा गठन गर्नका लागि आठ सदस्यीय कार्यदल गठन गर्ने भएको छ ।
सोमबार बसेको आठवटा राजनीतिक दलका नेताहरूको बैठकबाट आगामी बिहीबारसम्म प्रत्येक दलबाट कार्यदलमा रहने एक/एक जना नेताको नाम टुंग्याउने निर्णय गरिएको छ ।
मधेश केन्द्रित दल सम्मिलित मोर्चाका गतिविधिमा सक्रिय राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी नेपालका नेता केशव भन्नाले जनाए अनुसार बिहीबारसम्म कार्यदल गठन सबै दलका अध्यक्षसहितको बैठक बस्ने जनाइएको छ ।
सो कार्यदलले मोर्चाको अवधारणा, एजेण्डा र मोडल तय गर्ने छ । भन्नाले भने, 'अवधारणा, एजेण्डा, मोडल तयार गरेर सबै अध्यक्षसँग छलफल गरेर बैठक गर्ने निर्णय भएको छ ।'
उनले सोमबार बैठकमा जनता समाजवादी पार्टीबाट रेणु यादव, जसपा नेपालबाट मनिष सुमन, जनमत पार्टीबाट अब्दुल खान, लोसपा नेपालबाट सवेन्द्रनाथ शुक्ल, नागरिक उन्मुक्तिबाट लालवीर चौधरी र गंगा चौधरी, राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी नेपालबाट केशव भन्ना र सन्तोष मेहता, जनता प्रगतीशील पार्टीबाट हृदयेश त्रिपाठी र डा. शिवजी यादव र तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीबाट वृषेशचन्द्र लाल बैठकमा सहभागी रहेका थिए ।
यसैबीच राष्ट्रिय मुक्ति पार्टी नेपालले वृहत् संयुक्त मोर्चा निर्माण गर्ने उद्देश्यले कार्यदल गठन गरेको जनाएको छ । रामनरेश रायको संयोजकत्वमा गठन गरिएको कार्यदलमा सुमन सायमी, केशव भन्ना, सन्तोष कुमार मेहता, अनिल कुमार महासेठ, सिपुन थारु र जुनतारा पुन मगर सदस्य रहेका छन् ।

नयाँ जीवनको तयारी BAJAJ को सवारी

CASH DISCOUNT Rs. 7000/-*

	OM AUTOMOBILES JANAKPUR 9801668038, 9801669170	OM AUTO CENTER JALESHWOR 9801365513, 9801657706	NIRMAL BABA TRADERS DHANUSHADHAM 9808373763, 9854027553	RAMJANAKI AUTO PVT. LTD BARDIBAS MAHENDRANAGAR GAUSALA 9807667666 9806889427 9808366400	SHREE R.K ENTERPRISES YADUKHA, DHANUSHA 9819890888/9819815435/9812148804	HFL FINANCE SUPPORTED BY HFL 5 YEAR WARRANTY For more information about your nearest dealer please contact: 1800173595 HELPLINE 1801375595

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी
जनकपुरधाम स्थित होटल

ANJANI SUITE

विशेषताहरू

- ◆ लक्जरीयर्स रुमहरू
- ◆ ठूलो पार्किङ
- ◆ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ◆ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ◆ मल्टीक्वजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फेन्स हल
- ◆ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क
९८५४०३०५०२, ९८५४०२७५२९
हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

जाडोमा लिनुपर्ने सावधानीहरू

पानी प्रशस्त पिउने
शरीरमा पानीको मात्रा प्रशस्त भएमा चिसोले गर्दा रगत बाक्लो हुने जोखिम कम हुन्छ ।

Warm Up गर्ने
शारीरिक व्यायाम सुरु गर्नु भन्दा अघि शरीरलाई सक्रिय बनाउने अनि व्यायाम सुरु गर्ने ।

हिडाइको गति कम गर्ने
चिसोमा मुटुमा जोखिम घटाउन हिडाइको रिपिड कम गरेर. हिडाइको अवधि बढाउन सुरक्षित उपाय हुन्छ ।

मदिरा र चुरोट सेवन नगर्ने
जाडो महिनामा मुटुमा हुने असरलाई मदिरा तथा धूम्रपानले भन्नु बढाउने हुनाले यसको प्रयोग नगर्नु राम्रो हुन्छ ।

चिसो हावा र पानी परेको बेलामा बाहिर व्यायाम गर्न निस्कनु हुँदैन ।

सुगर. प्रेसर. कोलेस्ट्रॉलको राम्रो नियन्त्रण
जाडो महिनामा प्रेसर सुगर र कोलेस्ट्रॉलको स्तर बढ्ने हुनाले यसको जाँच र नियन्त्रण गर्न जरूरी छ ।

धेरै चिल्लो खानेकुरा नखाने
जाडोमा कोलेस्ट्रॉल बढ्ने हुनाले धेरै चिल्लो. फ्राई. पार्टी. भोजको बेलामा सतर्क हुनुपर्दछ ।

चिसोमा हिडदा छाती दुख्नु
मुटु रोगको प्रमुख लक्षण ब्लनप्लब चिसोमा बढी देखिन्छ र यस्तो छ भने डाक्टरलाई देखाउन जरूरी हुन्छ ।

औषधिको नियमित प्रयोग
मुटुरोग. प्रेसर. सुगर. कोलेस्ट्रॉल आदिको औषधि नटुटाईकन नियमित खानु पर्छ ।

व्यायामको बेलामा चिसोबाट सुरक्षा
यसको लागि पर्याप्त लुगा लगाएर विशेष गरेर टाउको. कान. हात छोपेर हिडनु पर्छ ।

स्वास्थ्य निर्देशनालय
मधेश प्रदेश, जनकपुरधाम

बाढी पहिरो प्रभावितहरूको लागि इनडाइभद्वारा घर निर्माण

टुडे समाचारदाता
काठमाण्डु । ग्लोबल मोबिलिटी र अर्बन सर्भिस प्लेटफर्म इनडाइभले नेपालका बाढी र पहिरोबाट पीडितहरूलाई अति आवश्यक राहत उपलब्ध गराउन राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन केन्द्रसँग सहकार्य गरेको छ । इनडाइभले बाढी पहिरो प्रभावित परिवारहरूकालागि ५ वटा आवास(घर)निर्माण गर्न एवम् अन्य आवश्यक सामग्रीहरू वितरण गर्न रु.३३,५५,५००(२५,०००अमेरिकन डलर) सहयोग गरेको हो ।

समुदायकामानिसहरूलाई सहयोग गर्ने र आवश्यकता अनुसार दीगो समाधान प्रदान गर्ने कुरामा विश्वास गर्छौं । हामी सन्चालन हुने ठाउँहरूमा सकारात्मक प्रभाव पार्नुपर्छ भन्ने हामी विश्वास राख्छौं । राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन केन्द्रसँग सहकार्य गरेर हामीले प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित परिवारहरूलाई आश्रय प्रदान गर्ने मात्रनभै भावी जीवन अफ राम्रो बनाउनमिल्ने आश्रयको व्यवस्था गरेका छौं । यस सहकार्यले राहत वितरणको प्रयास र प्रभावित परिवारमा आशाको किरण छर्ने हाम्रो प्रतिबद्धतालाई प्रष्ट पारेको छ ।

इनडाइभका एसिया प्यासिफिक रिजनल डायरेक्टर मार्क टलीले भन्नुभयो, "सामाजिकअन्यायलाई चुनौती दिने मिसनमालागि परेको इनडाइभ सन् २०२० कोअन्त्यसम्म एक अर्ब

आठौँ चेम्बर एक्सपो यही माघ १७ देखि

काठमाण्डु । नेपाल चेम्बर अफ कमर्शको आयोजनामा आठौँ संस्करणको चेम्बर एक्सपो, २०२५ यही माघ १७ गतेदेखि काठमाडौँको भूकुटीमण्डपमा आयोजना हुनेभएको छ । अन्तर्राष्ट्रिय स्तरका सफ्टवेयर र आर्टिफिसियल इन्टेलिजेन्सी (एआई) परियोजनासहित एक्सपो आयोजना हुन लागेको सोमबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिइयो ।

स्थानीय उत्पादनको प्रबर्द्धन एवं बजारीकरण तथा व्यापार अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले एक्सपो आयोजना गर्न लागिएको चेम्बर अफ कमर्शका अध्यक्ष कमलेशकुमार अग्रवालले बताउनुभयो । उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयअन्तर्गतको

क्षेत्रीय एवं अन्तर्राष्ट्रिय व्यापारिक समुदायको प्रत्यक्ष सहभागिताले अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा भइरहेका आर्थिक गतिविधि, प्रविधिको प्रयोग एवं व्यापार व्यवस्थापनका नयाँ आयामलाई नजिकबाट नियाल्न एक्सपो सहयोगी हुने एक्सपो समितिका सभापति राष्ट्रभुषण चाकुबजिले बताउनुभयो । चेम्बर अफ कमर्शका सूचना प्रविधि समिति सभापति विज्ञान श्रेष्ठले एक्सपोमा यसपटक आईटी उत्पादनहरूलाई उच्च प्राथमिकतामा राखिएको बताउनुभयो ।

विगतमा भैँ यस वर्ष पनि एक्सपोमा कृषिजन्य वस्तु, हस्तकला, लताकपडाका सामान, अटोमोबाइल, विद्युतीय सामग्री, घरेलु उपकरण, कपडा, फर्निचर, गार्मेन्ट, छालाका सामान, गहनाका सामान, सौन्दर्य प्रसाधन, खाद्यान्न तथा दुग्ध उत्पादन प्रदर्शनीका लागि राखिनेछन् । एक्सपोमा नेपाल, बङ्गलादेश, भारत, चीन, थाइल्याण्ड, युएस, दक्षिण कोरिया, मलेसिया, पाकिस्तानलाग्यायतका देशमा उत्पादित वस्तुहरूको समेत प्रदर्शनी हुनेछ । कूल एक सय २५ भन्दा बढी स्टल रहने एक्सपो कम्तीमा ५० हजार दर्शकले अवलोकन गर्ने अपेक्षा आयोजकको छ । रासस

मिटरब्याज पीडितहरूद्वारा सडकमै धर्ना

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । मिटरब्याज पीडितहरूले आर्थिक शोषणविरुद्ध जनजागरण अभियान अन्तर्गत सडकमै धर्ना दिएको छ । मिटरब्याजविरुद्ध किसान मजदुर आन्दोलन नेपालले सोमबारदेखि जनकपुरधामबाट अभियानको थालनी भएको भन्दै सडकमै धर्ना दिएर शुरु गरेको छ । मिटरब्याजविरुद्ध किसान मजदुर आन्दोलन नेपालका केन्द्रीय अध्यक्ष अवधेश कुशवाहाले सडक आन्दोलनबाट अभियानको शुरुवात गरिएको जनाए । उनले मिटरब्याजको विरुद्ध आन्दोलनको विस्तार गर्दै अब यस अभियानलाई अदालतविरुद्ध पनि

चरम रूपमा अघि बढाउने बताए । अध्यक्ष कुशवाहाले मिटरब्याजविरुद्ध संसदमा कानुन बनेको भए पनि यसको कार्यान्वयनमा ढिलाई भइरहेको र यस मुद्दामा ६० हजार निवेदन प्रतिशत पनि पीडितहरूको मुद्दा समाधान नभएको बताउँदै आक्रोश पोखे । उनका अनुसार राज्यको प्राथमिकतामा मिटरब्याज पीडितहरूको मुद्दा नरहेको र यदि यही स्थिति जारी रह्यो भने आन्दोलनको रूप परिवर्तन गर्ने चेतावनीसमेत उनले दिए । यस्तै मिटरब्याजविरुद्ध किसान मजदुर आन्दोलन नेपालका केन्द्रीय महासचिव मनोज कुमार

पासवानले सरकारसँग तीन चरणको वार्ता भए पनि सम्झौताका विषयहरू कार्यान्वयन नगरी चौथो चरणको आन्दोलनको शुरुवात गरिएको बताए । उनले देशभर मिटरब्याज पीडितहरू शोषणमा रहेका भन्दै मिटरब्याजको समस्यालाई पहिचान गर्न गठन गरिएको कार्यदलले कुनै कार्य परिणाम नआएको बताए । उनले राज्यका निकायहरूले पीडितलाई भन्ने पीडित बनाएको बताए । सो अभियानको मुख्य उद्देश्य आम उत्पीडित जनसमुदायलाई संगठित र प्रशिक्षित गर्दै न्यायको निमित्त अन्तिम संघर्ष गर्ने संकल्पका साथ जागरुक पार्नु रहेको उनले बताए ।

निर्माण भईरहेका छन् । यी आवासहरू जाडो गर्मी बाह्रै मास बस्न उपयुक्तहुने तवरले निर्माण गरिएका छन् । बाँस र माटोको प्रयोग गरेर बनाइएको हुनाले यी घरहरू टिकाउ र दिगो रहेका छन् । हेरक घरमा २ वटा बेड रूम, अगाडिपट्टीवाइर्दली र शौचालय र किचन, डाइनिङ रलिनभिकको लागि एउटा कोठा रहेको छ । चिसोमा न्यानो र गर्मीमा शीतल हुने किसिमले व्यवस्था गरिएको छ । यी घरहरूमा जाडोमा तापक्रम ११ डिग्री सेल्सियस भन्दा तल नजाने र गर्मीमा ३० डिग्री भन्दा माथि नजाने जानकारी दिइएको छ ।

मानिसको जीवनमा सकारात्मकप्रभावपार्न प्रतिबद्ध छ । दीगो समाधान र अर्थपूर्ण कामहरू मार्फत सामुदायिक हितको लागि हामीले राष्ट्रिय विपद् व्यवस्थापन केन्द्रसँग सहकार्य गरेका छौं । यस सहकार्यले हाम्रो विश्वासलाई मुर्त रूप दिएको छ प्राकृतिक प्रकोपबाट प्रभावित परिवारहरूलाई अस्थायी बसोबास मात्रनभएर हामीले यस्तो समाधान दिएका छौं जहाँ उनीहरूले आफ्नो जीवन नयाँ तरिकाले शुरुवात गर्न सक्नेछन् । चुनौतीपूर्ण समयमा सहायता प्रदान गर्ने र दीगो समुदाय निर्माण गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धतालाई यस सहकार्यले मुर्त रूप दिएको छ । हामी नवीन, दिगो पहलहरू मार्फत सामुदायिक सशक्तिकरण गर्न समर्पित छौं । हाम्रो मिशन भनेको हामी सन्चालन भएको हेरक समुदायको आवश्यकतालाई सम्बोधन गरेर सकारात्मक प्रभाव पार्नु हो ।

प्रोटनको इभी कार नेपाली बजारमा ल्याउने तयारी

टुडे समाचारदाता
काठमाण्डु । जगदम्बा मोटर्सले नेपालमा मलेसियन प्रोटन इमास ७ इभी कार ल्याउने भएको छ । मलेसियाया गत डिसेम्बरमा लन्च भएको प्रोटनको इभी इमास ७ कार अब नेपाली बजारमा आउने भएको हो ।

प्रोटनले मलेसियापछि नेपालसहित त्रिनिदाद र टोबेगो, सिंगापुर र मौरिशसमा पनि 'इमास ७' इभी लन्च गर्ने तयारी गरेको छ । प्रोटन 'इमास ७'प्राइम र प्रिमियम गरि दुई भेरीयन्टमा उपलब्ध रहेका छन् । प्रोटन 'इमास ७'ले आसियान एनक्यापबाट ५ स्टार सुरक्षा मूल्याङ्कन प्राप्त गरेको छ र यसले कुल ९२.५७ अंक प्राप्त गरेको छ । जसमा वयस्क यात्री सुरक्षामा ३९, बाल यात्री सुरक्षामा १७.३२, सुरक्षा सहायतामा २० र

टुडे समाचारदाता
रौतहट । रौतहट प्रहरी इकाइहरूमा निःशुल्क निवेदन लेख्न सुरु गरिएको छ । गरिबको लागि निःशुल्क निवेदन लेख्न रौतहट प्रहरी प्रमुख तथा प्रहरी उपरीक्षक दिलीप घिमिरेले निर्देशन दिएर लाग्ने रौतहट प्रहरीले विना शुल्क निवेदन लेख्न सुविधा मिलाएको छ । प्रहरी उपरीक्षक घिमिरेको निर्देशनमा निःशुल्क उजुरी ठाडो निवेदन लेख्ने फर्मेट जिल्लाको प्रत्येक थाना चौकीमा पुगेपछि पहिलो चोटी कटहरिया नगरपालिका- ४ का रामकृपाल दासले आफ्नो धारयसी विवाद भएपछि स्वयं ईलाका प्रहरी कार्यालय कटहरियाको प्राङ्गणमा प्रहरी जवान होमिन्द्र यादवको सहयोग निवेदन लेखेको दृश्य अहिले सामाजिक संजालहरूमा भाइरल बनेको छ । कटहरियामा बरिस्ट पत्रकार संजय मिश्रले आफ्नो सामाजिक संजाल मार्फत प्रहरी युनिट अगाडि पैसा लिएर निवेदन लेख्ने काम भईरहेको भन्दै रौतहट प्रहरीलाई ध्यानाकर्षण गराएका थिए । लाग्ने एस्पि घिमिरेले निःशुल्क निवेदन लेख्न निर्देशन दिएका थिए । निर्देशन पछि प्रहरीले त्यसलाई कार्यान्वयनमा पनि ल्याएको छ । जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटका सहप्रवक्ता इन्स्पेक्टर उमाशंकर प्रसादका अनुसार एस्पि घिमिरेको निर्देशनमा ठाडो उजुरी निवेदनको लागि एउटा फर्मेटको

निःशुल्क निवेदन

फर्मेट प्रिन्ट
गाराएर प्रहरीले
पीडितलाई दिन्छ,
पढेलेखेका
मएमा आफैँ भरेर
बुकाउँछ, जमए
उक्त फर्मेट प्रहरीले
नै भरेर दिन्छ ।

प्रिन्ट गराएर प्रहरीले पीडितलाई दिन्छ, पढेलेखेका भएमा आफैँ भरेर बुकाउँछ, नभए उक्त फर्मेट प्रहरीले नै भरेर दिन्छ फर्मेट ठाडो उजुरी निवेदन सरह हुने इन्स्पेक्टर उमाशंकरप्रसादले जानकारी दिएका छन् । यसरी लेखिने निवेदनकै आधारमा प्रहरीले प्रारम्भिक कारबाही शुरु गर्ने जिल्ला प्रहरी कार्यालय रौतहटले जनाएको छ । रौतहटमा धारयसी तथा सामान्य बादाविवाद हुँदा पनि प्रहरी कार्यालयमा जाँदा बाहिरबाट सानो ठाडो उजुरी लेखाएर ल्याउन ५०० रुपैयाँ

लेखाई दिनुपर्ने बाध्यता रहेको थियो । एस्पि दिलीप घिमिरेको यस पहलको जानकारीहरूले खुलेरै सराहना गरेका छन् ।

ग्यालेक्सी एस २४ अल्ट्रा र जि सिरिजमा प्राइस् ड्रप

टुडे समाचारदाता
काठमाण्डु । भ्यालेन्टाइन सिजनमा, सामसड नेपालले ग्यालेक्सी जेड सिरिजका फोल्डेबल वा ग्यालेक्सी एस २४ अल्ट्रा स्मार्टफोनको साथ आफ्ना प्रियजनहरूसँग आफ्नो माया बाँड्न सहज पार्नकालागि, प्राइस् ड्रप तथा बोनस प्री गिफ्ट रहेको अफर मार्फत अफ सुलभ मूल्यमा

बजारमा उपलब्ध गराएको छ । यो भ्यालेन्टाइन सिजनमा ग्यालेक्सी जेड फोल्ड ६, ग्यालेक्सी जेड फ्लिप ६ वा ग्यालेक्सी एस २४ अल्ट्रा (१२/२५६जीबि) आफ्नो प्रियजनहरूलाई गिफ्टको रूपमा खरिद गर्न चाहनु भएका ग्राहकहरूले सो खरिदमा रु.२५,०००/- सम्मको बचत गर्न सक्नु हुनेछन् । यस प्राइस्

ड्रपका साथै ग्यालेक्सी जेड फोल्ड ६ को खरिद गर्दा रु.५,४९९/- मूल्य रहेको क्लियर केस र ग्यालेक्सी जेड फ्लिप ६को खरिदमा रु.५,४९९/- मूल्य रहेको सिलिकन केस पनिग्राहकहरूले निःशुल्क प्राप्त गर्न सक्नु हुन्छन् । साथै, देशभरका आधिकारिक सामसड स्टोरहरूमा उपलब्ध सामसड इन्स्टा फाइनान्स सेवाबाट तपाईंले ग्यालेक्सी जेड सिरिजका स्मार्टफोनहरूलाई १८ महिनासम्म र ग्यालेक्सी एस२४ अल्ट्रालाई १२ महिनासम्मको अर्वाधिभ्र ०% ब्याज दरमा सजिलो ईएमआईमा प्राप्त गर्न सक्नुहुन्छ । यो प्रक्रियालाई सहज बनाउनको लागि प्रमाणपत्रको रूपमा तपाईंलाई केवल आफ्नो नागरिकताको आवश्यक पर्नेछ ।

तपाईंको आज
पण्डित : ब्रम जी

मेष : बौद्धिक क्षमता ।
वृष : प्रतिभा सम्पन्नता ।
मिथुन : शिक्षामा उन्नति ।
कर्कट : पारिवारिक सुख ।
सिंह : धन वृद्धि सञ्चय ।
कन्या : प्रेम प्रसंग, मित्र सुख ।
तुला : सुख समृद्धि हुने ।
वृश्चिक : भ्रमण अवसर हुने ।
धनु : अवसर प्राप्त ।
मकर : वाद विवादबाट बच्नु ।
कूम्भ : नयाँ कार्य हुने ।
मीन : पुरस्कार प्राप्त लाभ ।

राशिफलले जस्तो दिनको संकेत गरेपनि कर्म गर्दा फल राम्रै पाइन्छ ।

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

बारुण यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्यूज शाखा	५९००३४, ५९००३५
प्रहरी (हपटीइलाइन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९००९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५१२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१२६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५०१९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३४१	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५२०३०१/५२०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३, ९८५८९३३४
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९११८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरेन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५५००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९१ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	०४४-५२०००९
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	०४४-५२०१००
		विद्युत (जलेश्वर)	०४४-५२००६६, ५२०१६६

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : मिश्रुक भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सोभना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महापसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सोभना : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:१५ बजे

आन्दोलन एका तर्फ पोज एका तर्फ : आन्दोलनको तस्वीर लिइरहदा आफ्नो जुगाको पोज दिदै एक सर्वसाधारण ।

तस्वीर : संजय कुमार यादव

राष्ट्रिय सोनाम ल्होछार महोत्सव मङ्गलबारदेखि

काठमाण्डु । सोनाम ल्होछार पर्वका अवसरमा मङ्गलबारदेखि तीन दिने सांस्कृतिक महोत्सव हुने भएको छ ।

नेपाल तामाङ धेरुङका अध्यक्ष एवं राष्ट्रिय सोनाम ल्होछार समारोह मूल आयोजक समितिका संयोजक मोहन गोलेले सोमबार पत्रकार सम्मेलनमा उक्त महोत्सवबारे जानकारी दिनुभएको हो ।

सोनाम ल्होछार मन्जुश्री सम्वत् २०८१ दुल/सापुखी (सर्प वर्ष) पर्वका अवसरमा टुँडिखेलमा महोत्सव आयोजना गरिएको आयोजकले जनाएको छ । उक्त महोत्सव सम्पन्न गर्न एक सय ५१ सदस्यीय मूल आयोजक समिति गठन गरिएको

छ । यसवर्ष 'मन्जुश्री सम्वत् २०८१ सोनाम ल्होछार भव्य रूपमा मनाऔं, तामाङ भाषालाई सरकारी कामकाजी भाषा कार्यान्वयनमा आघे बढौं' भन्ने मूल नारासहित महोत्सव मनाइँछ । अध्यक्ष गोलेले भन्नुभयो, "सोनाम ल्होछार-२०८१ दुल ल्हो (सर्प वर्ष) भएकाले हामी कार्यक्रमस्थलको

मुख्य स्टेजलाई पूरै सर्पको मुखाकृति आकारमा बनाइने भएको छ ।" महोत्सवमा परम्परागत सामग्रीसहितको स्टल रहनेछ भने स्वास्थ्य शिविर र तामाङ तथा आदिवासी जनजातिसम्बन्धी पुस्तक राखिने आयोजकले जनाएको छ । रासस

बारा र पर्साबाट दुई हजार दुई सय ७२ क्वीन्टल धान खरिद

वीरगञ्ज । वीरगञ्जस्थित खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीले बारा र पर्सा जिल्लाबाट दुई हजार दुई सय ७२ क्वीन्टल सोनामन्सुली धान खरिद गरेको छ । कम्पनीले गत मङ्सिर २० गतेदेखि धान खरिद सुरु गरेको हो ।

कम्पनीले यो हिउँदमा ३२ हजार क्वीन्टल सोनामन्सुली र १० हजार क्वीन्टल जिरामसिनो धान खरिद गर्ने योजना बनाएको

धान, चामल आयात घटेको छ । अघिल्ला आर्थिक वर्षहरूको तुलनामा गत आवमा वीरगञ्ज भन्सार हुँदै आयात हुने चामल आयातमा उच्च गिरावट आएको छ । भारत सरकारले धान, चामल निर्यातमा कठोरा प्रणाली हटाएर थप २० प्रतिशत कर लाग्ने व्यवस्था गरेसँगै सो को प्रभाव नेपालमा देखिएको हो । कार्यालयका अनुसार गत आव २०८०/८१ मा रु आठ अर्ब २८

छ । हालसम्ममा जिरामसिनो धान भने कृषकले बिक्रीका लागि ल्याएका छैनन् । कम्पनीका सूचना अधिकारी समीर दाहालले अपेक्षाकृत रूपमा किसानहरू धान बिक्री गर्न नआएको बताउनुभयो । "किसानले अपेक्षा गरेभन्दा कम धान बिक्रीमा ल्याउनुभएको छ", उहाँले भन्नुभयो, "उहाँहरूले फाइलफुट दुई-तीन दिनमा एक गाडी धान लिएर आइरहनुभएको छ ।"

कार्यालयले दैनिक चार बजेभित्र कृषकले ल्याएको धान तौलिन थ्याएमा सोही दिनभित्रै भुक्तानी गर्दै आइरहेको जनाएको छ । विगतका दुई वर्ष बजार मूल्यभन्दा सरकारले तोकेको समर्थन मूल्य कम भएपछि किसानले कम्पनीलाई धान बेचेका थिएनन् । सरकारले यो वर्ष सोनामन्सुली धानप्रति क्वीन्टल रु तीन हजार पाँच सय ८० रूपैयाँ ६२ पैसा समर्थन मूल्य तोकेको छ । त्यसैगरी जिरामसिनोको समर्थन मूल्य प्रतिक्वीन्टल रु चार हजार तोकेको छ । यसैबीच, गत आवमा

करोड ५५ लाख ४२ हजार मूल्य बराबरको २० करोड ८० लाख ९२ हजार चार सय ४८ किलो धान आयात भएको थियो । आव २०७९/८० को तुलनामा गत आवमा धान आयातको परिमाण ४४ दशमलव ६० प्रतिशतले घटेको हो । आव २०७९/८० मा १३ अर्ब ७६ करोडको धान आयात गरिएको थियो । सो आवमा ३८ करोड ५५ लाख ८८ हजार तीन सय ३९ किलो धान आयात गरिएको थियो । गत आव २०८०/८१ मा वीरगञ्ज भन्सार हुँदै रु एक अर्ब ७२ करोड ६२ लाख ५३ हजार मूल्यबराबरको एक करोड ३२ लाख ४१ हजार तीन सय ७३ किलो चामल आयात भएको छ । अघिल्लो आवको तुलनामा गत आवमा आयात भएको चामलको परिमाण ६३ दशमलव ८० प्रतिशतले कमी हो । आव २०७९/८० मा भने रु दुई अर्ब ९५ करोड ९९ लाख ४४ हजार मूल्य पर्ने तीन करोड ६५ लाख ८२ हजार छ सय ८३ किलो चामल आयात भएको थियो । रासस

आउँदो अधिवेशनबाट धेरै विधेयक पारित गर्न राजनीतिक प्रतिबद्धता आवश्यक छ: सभामुख घिमिरे

काठमाण्डु । सभामुख देवराज घिमिरेले सङ्घीय संसद्को आउँदो अधिवेशनबाट संविधान र सङ्घीयता कार्यान्वयनसँग जोडिएका महत्त्वपूर्ण विधेयक पारित गर्न राजनीतिक प्रतिबद्धताको खाँचो औँल्याउनुभएको छ । संसदा प्रतिनिधित्व गर्ने राजनीतिक दलका प्रमुख सचेतकसँगको छलफलपछि पत्रकारसँग कुराकानी गर्दै उहाँले संसद्को कामकारवाही र 'बिजनेस' दिने मामिलामा सरकार र राजनीतिक दलको सहयोग एवं समन्वय आवश्यक रहेको बताउनुभयो । सरकारले अधिवेशनका लागि

धेरै तयारी गरेको भने पनि पछिल्लो समय महत्त्वपूर्ण भनिएका विधेयक संसद् सचिवालयमा नआएको र दर्ता नभएको भन्दै उहाँले सबैले यसमा गम्भीर हुनुपर्ने बताउनुभयो । "लोकतांत्रिक प्रणाली अवलम्बन गरेका देशमा संसद् कति चलाउने, के-कस्ता विषयलाई प्राथमिकता दिने, कसरी अधि बढ्ने भन्नेबारे कार्ययोजना र कार्यतालिका आवश्यक हुन्छ । त्यस्तो कार्यतालिका बनाएर जानुपर्छ, त्यो नै व्यावहारिक र वैज्ञानिक कुरा हो भन्ने लाग्छ । हामीले एउटा पक्षले अड्को थान्ने, अर्कोले त्यसैलाई बहाना बनाएर अर्कैतर्फ हिँड्ने अवस्था आउन दिनुहुँदैन । रासस

कानुन प्रभावकारी कार्यान्वयन नहुँदा सत्पति शुद्धीकरण मामिलामा "ग्रे लिष्ट" को जोखिम

काठमाण्डु । सत्पति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी कानुनको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुन नसक्दा नेपाल वित्तीय कारवाही कार्यदल (फाइनान्सियल एक्सन टास्कफोर्स (एफएटिएफ) को सम्भावित 'ग्रे लिष्ट' मा पर्न सक्नेबारे चिन्ता व्यक्त गरिएको छ ।

'वित्तीय क्रियाकलापमा पारदर्शिता, सत्पति शुद्धीकरण निवारणमा प्रतिबद्धता' भन्ने मुख्य नाराका साथ सत्पति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागले आयोजना गरेको सत्पति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस, २०८१ का उद्घाटनमा उल्लेख्य प्रगति गरेको भए पनि संरचनागत र व्यावहारिक सुधारमा कमजोर हुँदा जोखिम बढेको धारणा राख्नुभयो ।

सो अवसरमा उपप्रधानमन्त्री तथा अर्थमन्त्री विष्णुप्रसाद पौडेलले नेपालको कार्यान्वयन पक्ष कमजोर रहेको स्वीकार्नुभयो । "नेपालले कानुन, नियम, आवश्यक संरचना निर्माण, अनुसन्धान, अभियोजन लगायतका काम गरिरहेकै छ । तर एउटा सत्य के हो भने हामीले जति गर्नुपर्ने हो त्यति गर्न सकेका छैनौं । जसका कारण हामी दुनियाँका सामु बलियो रूपमा प्रस्तुत हुन सकिरहेका छैनौं", अर्थमन्त्री पौडेलले भन्नुभयो, "पहिलो र दोस्रो चरणको मूल्याङ्कन पार गरेर आएको नेपाल तेस्रो चरणको मूल्याङ्कनमा बलियो भएर प्रस्तुत हुन सक्नुपर्छ । तर हामी त्यसमा कमजोर भयौं ।"

सम्भावित जोखिम टार्न सबै निकाय र सरोकारवालाहरूले आ-आफ्नो काम जिम्मेवारीका साथ पूरा गर्नुपर्ने उहाँको भनाइ छ । "निगरानीतर्फ नधकेलियोस् भनेर प्रयास भइरहेको छ । जुन सावधानी र तत्परताका साथ काम हुनुपर्छ, त्यसमा चुकेका छौं । हामी आफैँले बनाएको कानुन प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिने र अनुसन्धान तथा अभियोजनका काम तदारुकताका साथ गर्ने हो भने हामी सम्भावित जोखिम टार्न सक्छौं", अर्थमन्त्री पौडेलले भन्नुभयो ।

सत्पति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी मामिलामा अनुसन्धान र अभियोजन गर्दा निर्दोष नफस्ने र दोषी नउत्कने गरी काम गर्न पनि अर्थमन्त्री पौडेलले निर्देशन दिनुभयो । त्यस्तै, यस प्रक्रियामा संलग्न हुने सबै निकाय र सरोकारवाला निकायहरूबीच आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य, जनचेतना अभिवृद्धिलागायत काम गर्नुपर्नेमा पनि उहाँले जोड दिनुभयो । सत्पति शुद्धीकरण निवारणको विषय नेपालको मात्र नभएर विश्वस्तरीय समस्या रहेको र धेरै मुलुकले यो समस्यासँग जुध्न र वित्तीय स्वच्छता कायम गर्न विभिन्न प्रयास गरिरहेका अर्थमन्त्री पौडेलले उल्लेख गर्नुभयो । 'एसिया प्यासिफिक ग्रुप अन मनी लाउन्डरिङ' (एपिजी) ले दुई वर्षअघि नेपालमा सत्पति शुद्धीकरण तथा आतङ्ककारी क्रियाकलापमा वित्तीय लगानी

निवारणसम्बन्धी 'पारस्परिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन' (म्युचुअल इम्भालुएसन) गरेर एफएटिएफलाई प्रतिवेदन बुझाएको थियो । जसमा एफएटिएफले ४० वटा सुधारका क्षेत्रहरू औँल्याएको थियो । नेपालमा गैर-वित्तीय क्षेत्र नियमको दायरामा आउन नसक्दा यो क्षेत्रमा सत्पति शुद्धीकरणको बढी जोखिम देखिएको, आतङ्ककारी क्रियाकलापमा भइरहेको वित्तीय लगानीलाई नेपालले 'र्याङ्किङ' गर्न नसकेको, उच्च जोखिमका बाबजुद सत्पति शुद्धीकरणसँग जोडिएका मामिला अनुसन्धान र जाँचबुझमा नेपाल कमजोर देखिएको, कानुनी सुधारको गुञ्जायस देखिए पनि कार्यान्वयनमा चुकेको लगायतका विषय एपिजीले आफ्नो प्रतिवेदनमा उल्लेख गरेको थियो ।

त्यस्तै, सत्पति शुद्धीकरण निवारणका लागि कानुनी सुधार र संस्थागत क्षमता विकास गर्न नेपालले उच्च तहको प्रतिबद्धता, पर्याप्त स्रोत साधन परिचालन, अन्तराष्ट्रिय समन्वयलागायत विषयमा ध्यान दिनुपर्ने सुझाव नेपाललाई दिइएको थियो । नेपाल सरकारका मुख्य सचिव एकनारायण अर्यालले अवैध सत्पति शुद्धीकरणको अनुसन्धान र अभियोजनका काममा ढिलासुस्ती हुने गरेको बताउनुभयो । "एउटा निकायले मुद्दा दायर गर्छ भने अर्को निकायले

भएर नलागे हामी गम्भीर सङ्कटमा पर्नेछौं ।" अवेध र गैरकानुनी काम गरेको छ भने जुनसुकै ठूलो माछे, वित्तीय घराना पनि पर्न सक्छन् । शासन व्यवस्थापति प्रतिघात गर्ने प्रवृत्ति निरुत्साहित गर्नुपर्छ । आ-आफ्नो ठाउँबाट काम गर्नुपर्छ । कार्ययोजना बनाएको छ, त्यसलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरौं । अनुसन्धान गर्ने १३ वटा निकाय रहेकामा सबैले समन्वयात्मक रूपमा काम गर्नुपर्छ ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषद् को कार्यालयका सचिव फणीन्द्र गौतमले नेपालको तेस्रो चरणको पारस्परिक मूल्याङ्कन त्यति सन्तोषजनक देखिएको बताउनुभयो । यो जोखिमबाट बच्न एउटा मात्र संस्थाको जिम्मेवारी नभई सूचक संस्था, नियामक निकाय र सरोकारवाला निकायहरू एकजुट भएर लाग्नुपर्ने बताउनुभयो । सत्पति शुद्धीकरण निवारणसम्बन्धी पाँचवर्षे रणनीतिक कार्ययोजना र एकवर्षे कार्ययोजनाको प्रभावकारी कार्यान्वयन हुनुपर्ने उहाँको भनाइ छ ।

नेपाल राष्ट्र बैङ्कका गभर्नर महाप्रसाद अधिकारीले नयाँ जोखिम बाढिरहेको र सूचना प्रविधिको प्रयोगबाट अवेध सत्पतिको शुद्धीकरण गर्ने प्रवृत्ति बढेको बताउनुभयो । "एउटै खालका जोखिम सधैं रहिरहँदैनन् । नयाँ-नयाँ जोखिम आइरहेका छन् । 'डिजिटल' कारोबारबाट अवेध

कानुन छन् । तिनलाई नियमित रूपमा संशोधन र समयानुकूल बनाउने तथा कानुन कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संरचना र निकायहरूले नतिजामुखी काम गर्नसक्नुपर्छ", गभर्नर अधिकारीले भन्नुभयो, "कथकदाचित हामी लिस्टिङ भयौं भने पनि त्यसबाट चाँडोभन्दा चाँडो निस्कने आधार तयार पारेका छौं । ऐनकानुन पर्याप्त बनेका छन्, त्यसको कार्यान्वयन र प्रभावकारिताको विषय महत्त्वपूर्ण हो ।"

अवेध सत्पतिको शुद्धीकरण मामिलामा कडा कारवाही गर्नुपर्ने पनि उहाँको भनाइ छ । त्यस्तै, यस विषयमा सबै सरोकारवाला निकाय र व्यक्तहरूलाई पर्याप्त जानकारी तथा चेतना दिन आवश्यक रहेको उहाँको भनाइ छ । "यस विषयमा चेतना प्रवर्द्धन कमजोर छ । सबै सरोकारवाला निकायहरूले समन्वयात्मक रूपमा कार्य गरी सुशासन र पारदर्शिता कायम गरिनुपर्छ ।"

महान्यायाधिवक्ता रमेश वडालले अपराध नियन्त्रणका लागि अनुसन्धान तथा अभियोजन प्रक्रिया चुस्त बनाउने र सँगसँगै अपराध नै हुन नदिने अवस्थाको सिर्जना गरिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो । "अनुसन्धान र अभियोजन प्रक्रियालाई प्रभावकारी रूपमा अधि बढाइरहेका हामीले अपराध हुने नदिने अवस्थाको सिर्जना गर्नुपर्छ । सम्पति शुद्धीकरण निवारणका विषयमा गलत प्रचार हुने गरेको तर वास्तविक कुरा बाहिर नआउने गरेको पनि उहाँले उल्लेख गर्नुभयो । त्यस्तै, वैध व्यवसाय गर्नहरूले यसबाट डराउन नहुने पनि महान्यायाधिवक्ता वडालले बताउनुभयो । "वैध व्यापार व्यवसाय गर्ने व्यक्ति डराउनु पर्दैन । कसुरमा संलग्न नभएको र आपराधिक काम नगरेको व्यक्ति डराउनु पर्दैन", उहाँले भन्नुभयो ।

सत्पति शुद्धीकरण अनुसन्धान विभागका महानिर्देशक सुमन दाहालले अनुसन्धान र अभियोजनका कार्यमा विभागले पछिल्लो समय उत्कृष्ट कार्य

प्रणालीमा व्यापक सुधार भएको छ । तर सुधार एक निरन्तर प्रक्रिया भएकाले पछिल्लो समय देखिएका नवीनतम आपराधिक क्रियाकलापहरू, विशेषतः डिजिटल अपराधहरूले हाम्रो प्रणालीको सुधारलाई चुनौती दिइरहेका छन् । त्यसलाई सामना गरेर अगाडि बढ्न सक्ने सुधार चाहिएको छ", महानिर्देशक दाहालले भन्नुभयो । एफएटिएफले सन् २०२२ मा गरेको पारस्परिक मूल्याङ्कनपश्चात् प्राप्त भएका ७७ वटा सुझावहरू समेटेर पाँचवर्षे रणनीतिक कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयनमा ल्याएको पनि विभागले जनाएको छ ।

सत्पति शुद्धीकरण निवारण मामिलामा नेपालले राम्रो गरिरहेको भए पनि अन्तर्राष्ट्रिय रूपमा आफ्नो सफा जोगाउन नसक्ने अवस्थामा पुग्न चिन्ताको विषय रहेको महानिर्देशक दाहालको भनाइ छ । "केही कुराहरू हामीले राम्रो गर्नका लागि गरिएका भए पनि नतिजा बिग्रिएका छन् । कतै भूमिका बिग्रिएका छन् भने कतै प्रक्रिया बिग्रिएका छन् ।

हामीले काम त गरिरहेका छौं तर चक्काले गुडाएर हैन कि जबर्जस्ती घिसारेर गरिरहेका छौं", उहाँले भन्नुभयो, "अब क्षेत्रगत जोखिम मूल्याङ्कन गरी राष्ट्रिय मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तीन महिनाभित्र तयार पार्नुपर्नेछ र त्यसकै आधारमा हामीले हाम्रा नियम, अनुसन्धान र अभियोजनलाई तीव्रता दिनुपर्नेछ ।"

मन्त्रिपरिषद्को गत पुस १६ गतेको बैठकले सत्पति शुद्धीकरण निवारण ऐन, २०६४ जारी भएको दिन पारेर हेरेक वर्ष माघ १४ गतेलाई सत्पति शुद्धीकरण निवारण राष्ट्रिय दिवस मनाउने निर्णय गरेको थियो । सोही निर्णयअनुसार विभागले पहिलोपटक यो दिवस मनाएको हो । रासस

नेपाल अपाङ्ग संघ

खगेन्द्र नवजीवन केन्द्र, जिल्ला शाखा धनुषा, जनकपुरधाम

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

शाखा (साधारण) सभाको बैठकमा उपस्थिति हुने सभ्यन्धमा

नेपाल अपाङ्ग संघ खगेन्द्र नवजीवन केन्द्र जिल्ला शाखा धनुषाको मिति २०८१ माघ १२ गतेको शाखा कार्यसमिति बैठकको निर्णय अनुसार २३ औं शाखा (साधारण) सभाको बैठक निम्न मिति, स्थान र समयमा बस्ने भएको हुनाले तपसिलमा उल्लेखित प्रस्तावहरू माथि छलफल गर्नका लागि यस शाखाका सम्पूर्ण आजिवन र साधारण सदस्य ज्यूहरूले शाखा (साधारण) सभाको बैठकमा उपस्थिति भई दिन हुनका लागि हार्दिक अनुरोध गर्दछु ।

तपसिल:

मिति : २०८१ साल फाल्गुन ३ गते शनिबार ।

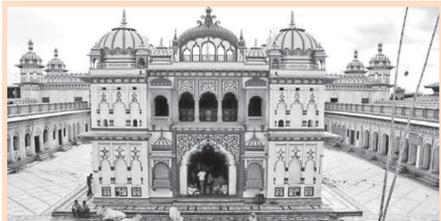
समय : दिनको ११:३० बजे ।

स्थान : नेपाल अपाङ्ग संघ, सगेन्द्र नवजीवन केन्द्र, जिल्ला शाखा धनुषा, रामानन्द चौक, जनकपुरधाम-८

प्रस्तावहरू :

- शाखाको प्रगति प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- शाखाको आर्थिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- आ.व. २०७९/८० र आ.व. २०८०/८१ को लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सम्बन्धमा ।
- अनुमानित बजेट तथा कार्यक्रम सम्बन्धमा ।
- शाखा कार्यसमितिको निर्वाचनको मिति तय गर्ने सम्बन्धमा ।
- सदस्यको अयोग्यता सम्बन्धमा
- विविध

राधेश्याम साह
सचिव

अन्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

सहयोगका कार्यक्रम प्रभावित

समुद्रिका सन्दर्भमा आत्मनिर्भरता राष्ट्रका लागि महत्वपूर्ण मार्ग हो । आत्मनिर्भर नभएसम्म अन्यको सहयोगमा राष्ट्रको मुहार फेने रणनीति विश्वमा बदलिँदो राजनीतिक परिवेश, सोच, अवधारणाका आधारमा वर्तमानमा अनिश्चयलाई आमन्त्रण सरह साबित हुँदै गएको छ । शासकीय मनःस्थिति, अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगप्रतिको दृष्टिकोण, सम्बन्ध लगायतका अवस्थाले आत्मनिर्भरताका हरेक उपायलाई व्यवहारिक रूपमा सबल बनाउनु पर्ने अपरिहार्यतालाई समुद्रिको मार्गलाई प्रशस्त गर्नमा टेवा पुऱ्याउन सक्छ । नेपालको शासकीय सोचका प्रतिकूल प्रभावका रूपमा अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगमा समुद्रिको खाका निर्माण गर्ने तथ्यलाई स्वीकार नगर्नु राष्ट्रका लागि बाधक बन्ने सम्भाव्य संकेत देखिन थालेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय सहयोगमा सञ्चालित विकास निर्माणका कार्य, परियोजना, सचेतनामूलक कार्यक्रम, संघ संस्थाका लागि आउने दिनमा चुनौतीका पहाड खडा हुने संकेत देखा पर्नुको गाम्भीर्य पक्षमाथि चिन्तन मनन हुनु पर्ने आवश्यकता छ । अमेरिकाका राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले सबै प्रकारको वैदेशिक अनुदान रोक्न जारी गरेको आदेशले नेपालमा पनि विभिन्न अमेरिकी सहयोगमा सञ्चालित परियोजनाका कार्यक्रममा अनिश्चयको बादल मडारिन थालेको छ । अन्तर्राष्ट्रिय विकासका लागि अमेरिकी सहायता एजेन्सी यूएसएडले नेपालका सबै साभेदार संघसंस्था तथा कम्पनीहरूलाई हाल चलि रहेका कार्यक्रम रोक्न गरेको पत्राचारले आशंका उत्पन्न भएको छ । आशंकाको भुमरीमा संघसंस्था, कम्पनीलाई तत्काल ९० दिनका लागि राखिएको छ । कार्यक्रमहरू स्थगित भएको छ । संघसंस्था र कम्पनीहरूमा आउने दिनका बारेमा अनेक किसिमका तर्कले स्थान पाएको छ । सकारात्मक भन्दा पनि नकारात्मक विश्लेषण अधिक भइरहेको छ । मुख्य रूपले धरातलीय परिवेशमा यसको प्रभावकारिताका बारेमा विचार गर्दा कति पय सन्दर्भमा सुखद वानीको विकास गरेको छ भने कतिपय पक्ष यति दुर्बल छ कि व्यक्तिको नाटकीयपन, कीर्ति, स्वयम् कार्यक्रमको लाभ लिइ अनुदान, सहयोगको लक्ष्यलाई कागजमै अद्यावधिक गरेका प्रवृत्तिका रूपमा चर्चा परिचर्चा हुने गरेको छ । नेपालमा करिब चार सय गैरसरकारी संघसंस्था र कम्पनीसँग यूएसएड र त्यस अन्तर्गतका एशिया फाउन्डेसन, एचकेआई इन्टरनेशनल लगायतका संस्था र कम्पनीहरूले साभेदारीमा काम गरिरहेका छन् । ती सबै संघसंस्थाका कार्यक्रम ९० दिनका लागि रोकिएकाले तय गरिएका कार्यक्रममा अन्योलको अवस्था सिर्जना भएको छ । अमेरिकी अनुदानका आधारमा नेपाल उनको सहायता पाउने मुलुकमा १६ औं स्थानमा छ । अर्थ मन्त्रालय र यूएसएडलाईबीच सन् २०२२ मा भएको पाँच वर्षे रणनीति सम्झौतामा ६५ करोड ९० लाख अमेरिकी डलर अनुदान प्राप्त हुने उल्लेख छ । यी रणनीतिबारे पनि अन्योलको अवस्था छ । यसलाई गम्भीरतापूर्वक लिनु आवश्यक छ ।

रोशन जनकपुरी

जनताको राजनीतिक आकाशमा शहीदहरू चम्किला, कहिल्यै धूमिल नहुने हुन् । शहिदहरू नै हुन्, जसले देश र जनताको निमित्त आत्मबलिदान गर्ने भावबाट प्रेरित गरिरहन्छन् । हरेक राजनीतिक प्रणालीले आफ्ना मुस्ताको निमित्त आफ्नो विचारधारात्मक तथा राजनीतिक संघर्षका नायकहरूलाई प्रेरक प्रतीकको रूपमा स्थापित गर्नका निमित्त जनसमुदायमा प्रचारित र प्रसारित गर्ने गर्छ । विडम्बना नै भन्नु पर्छ कि गणतन्त्र स्थापित भएको अठारवर्षे बितिसकदापनि देशमा गणतन्त्रका शहिदहरू, नायकहरू र प्रतीकहरू भन्दा पृथ्वीनारायण शाह र त्रिभुवन जस्ता राजतन्त्रकालीन प्रतीकहरू नै बढी चर्चामा आउने गरेका छन् । यसलाई वर्तमान गणतन्त्रको शासकहरूको राजनीतिक असचेतता र स्वाधिपन नै भन्नु पर्छ कि उनिहरू एकता दिवस र ००७ सालको प्रजातन्त्र दिवस जस्तो राज्यसत्ताको राजतन्त्रात्मक आग्रह बोकेको राष्ट्रीय प्रतीक र अवसरहरूमा अहिलेपनि गर्वका साथ उत्सव मनाउने गर्छन् । तर गणतन्त्रका शहिद, चेतना तथा अवसरहरू प्रायः उदासीन र बढीमा औपचारिक नाममात्रका कार्यक्रमको रूपमा देखिने गर्छ ।

अर्कोतिर, कयौँ राजनीतिक दलहरूमा संकीर्णता कति देखिन्छ भने उनिहरू यो शहिद काँग्रेसको, यो माओवादीको, यो एमालेको र यो मधेशीको भन्ने भेद गरेको देखिन्छ । यसैको परिणाम हो कि वर्तमान गणतन्त्रको निमित्त मूल निष्पत्तिक संघर्ष माओवादी जनयुद्ध र तत्कालीन बहुदलीय राजतन्त्रसँगको संघर्षमा शहादत दिने शहिदहरूलाई स्वीकार्न कयौँ राजनीतिक दलहरू अझै तयार देखिँदैन । विडम्बना नै भन्नु पर्छ ।

१०४वर्षे निरंकुश राणाशासन विरुद्धको संघर्षमा शहादत दिनेहरू होउन्, वा राजा महेन्द्रले नेपाली जनतामा थोपरेको तीसवर्षे कालरात्री पञ्चायती निरंकुश शासनको विरुद्ध शहादत दिनेहरू, नयाँ जनवादी गणतन्त्रको निमित्त दशवर्षे माओवादी जनयुद्धमा हजारौँको शहादत दिएर वर्तमान गणतन्त्रको आधार तयार गर्ने शहिदहरू होउन्, वा वर्तमान गणतन्त्रलाई संघीय गणतन्त्रको निमित्त शहादत दिने मधेश आन्दोलनका शहिदहरू होउन् सबै नेपाली जनताका शहिदहरू हुन् ।

यी गन्थन मन्थनमा चिन्ताको विषय के छ भने देशमा गणतन्त्र स्थापित भएपनि समग्र राजनीतिक वातावरणमा राज्यको उदासीनताको कारण जनतामा समेत यो गणतान्त्रिक चेतना सबैभन्दा कमजोर देखिन्छ । होइन भने, देशमा गणतन्त्रको निमित्त शहादत दिनेहरू सबैभन्दा आकर्षक 'हिरो' हुने थिए । राजनीति र संस्कृतिका अन्य सबै प्रतिकभन्दा बढी, नेपाली काँग्रेसले राजा त्रिभुवनसँग सम्झौता गर्दा विद्रोह गरेपछि तथा गणतन्त्रको निमित्त किसान विद्रोहको नेतृत्व गरेपछि मारिएको मुक्ति सेना (राणा शासन विरुद्ध सशस्त्र संघर्ष गर्नका निमित्त नेपाली काँग्रेसले गठन गरेको जनमुक्ति सेना) का कमान्डर भीमदत्त पन्त, राजा महेन्द्रले २०१७साल पुस १ गते पञ्चायती निरंकुश राजतन्त्र लागू गरेको विरोधमा जनकपुरमा राजा महेन्द्रमाथी बम प्रहार गरेर शहादत दिने दुर्गानन्द, नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनमा शहादत दिने ऋषि देवकोटा आजाद र रामकृष्ण यादव तथा माओवादी जनयुद्धका शहिदहरू, जीवनभरी गणतन्त्रको निमित्त लागी रहेको रामराजा प्रसाद सिंह जस्ता व्यक्तिहरू यस गणतन्त्रका सबैभन्दा चम्किला प्रतीक हुनेथिए ।

प्रत्येक वर्ष माघ १०देखि १६गतेसम्म राजकीयस्तरमा शहिद सप्ताह मनाउने गरिन्छ । राणाशासनका विरोध गरेको कारण शुक्रराज शास्त्री, दशरथ चन्द, धर्मभक्त र गंगालाललाई राणाशासकहरूले भुन्ड्याएर तथा गोली हानेर मारेको स्मृतिमा यो शहिद सप्ताह मनाइन्छ । काठमाडौँमा वि.स. १९९७ माघ १० गते शुक्रराज शास्त्रीलाई र माघ १३ गते धर्मभक्त माथेमालाई भुन्ड्याएर तथा माघ १५ गते

शहिद दुर्गानन्द शहादत विशेष :

शहिदहरू कहिल्यै न अस्ताउने ताराहरू हुन्

दशरथ चन्द र गंगालाललाई गोली हानेर राणा शासनले मारेको थियो । यी चारवटा महान शहिदको स्मृतिमा पञ्चायतकाल देखिनै परम्परागतरूपमा यो दिवस मनाइँदै आइएको हो । पञ्चायती राजतन्त्रात्मक शासकहरूले यस शहिद दिवसको आडमा अन्य सबै जनसंघर्षमा शहिद हुने सबै शहिद र संघर्षहरूलाई ओभरलुमा पार्ने गर्थे । शहिद सप्ताह बारे यो भाष्य अहिलेपनि स्थापित छ । तर, निरंकुश पञ्चायती राजतन्त्रको विरोधमा राजा महेन्द्रमाथी जनकपुरमा बम प्रहार गरेको कारण २०२० माघ १५ गतेकै दिन दुर्गानन्दलाई फाँसी दिइएको थियो । शहिद दुर्गानन्द यस शहिद सप्ताहको भाष्य भित्र पर्दैनन् । राज्यसत्तामा गणतान्त्रिक चेतना र संस्कृति बलियो भइदिनेको भए देश र प्रदेश दुबैमा शहिद दुर्गानन्द लगायत गणतन्त्र र जनताको शासनको निमित्त सचेत रूपमा शहादत दिने नेपाली जनताका स्वीकृत छोरछोरीको स्मृति दिवस भव्यरूपमा राष्ट्रिय दिवसको रूपमा मनाइन्थ्यो ।

फाँसीबाट जोगिन सक्थे । कति महान थियो त्यो शहादत ! शहिद दुर्गानन्दकी श्रीमति काशीदेवी भा (हाल दिवंगत)ले आफ्नो महान पतिसँग भेट्न गएको बेलाको स्मरण सुनाएको सम्झना आउँछ । शहिद दुर्गानन्दलाई मृत्युदण्डको सजाय तोकेपछि काशीदेवी र दुर्गानन्दको आमालाई काठमाडौँ लगेर आएको थियो । आफ्नो आमा र श्रीमतिलाई शहिद दुर्गानन्दले भनेका थिए : मेरो मृत्युपछि तिमिहरू न रुनु, गाउँ फर्कनु । देशमा एक न एक दिन गणतन्त्र अवश्य आउने छ । दुर्गानन्दलाई गोली ठोकेर मृत्युदण्ड दिएपछि उनको लास आफन्तलाई दिइएन । आफूखुशी तत्कालीन सरकारले नै जलायो । शहिद पत्नी काशीदेवी र उनकी सासुलाई त्रिपुरेश्वरको एउटा धर्मशालामा राखिएको थियो । मृत्युदण्ड दिइसकेपछि दुईजना महिला प्रहरी धर्मशालामा आएर उनिहरूसँग सादा कागजमा आँटा छाप लगाएर उनिहरूलाई वीरगन्ज जाने एउटा ट्रकमा काँचेर पठाइदियो । यस कागजमा लास

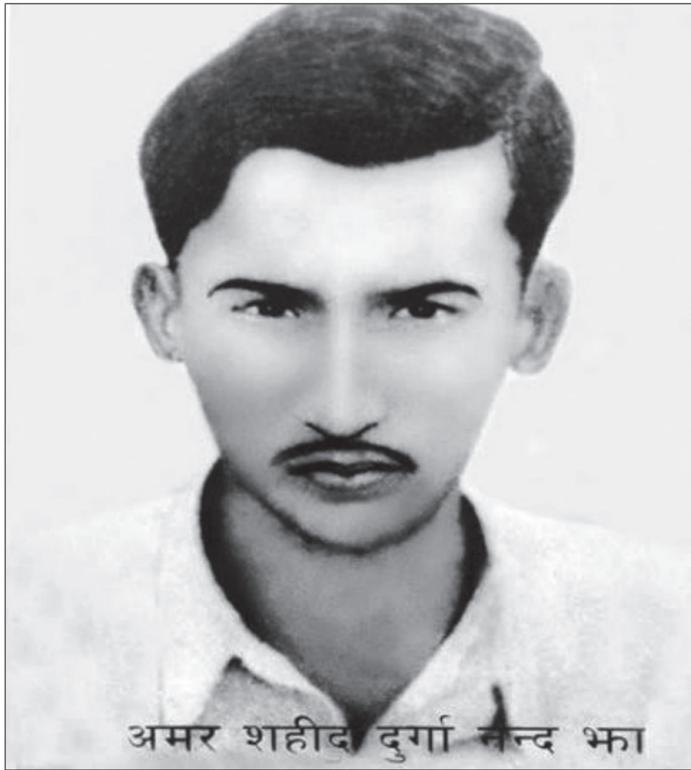
आफैले ग्रहण गरे । त्रिभुवनको यस धोकाको विरुद्ध नेका लगायतका तत्कालीन राजनीतिक दलहरूको मौनताले नै राजा महेन्द्रलाई ०१७ पौष १ गते पञ्चायती निरंकुशता निम्त्याउन अवसर दियो ।

नेपालको आधुनिक राजनीतिक इतिहासको अध्ययनबाट के बुझिन्छ भने राणाविरोधी संघर्ष राणामात्रको विरोध थिएन, यो जनताको शासन अर्थात् गणतन्त्रको संघर्षपनि थियो । राणा विरुद्धको संघर्षमा पहिलो अगुआ पार्टी प्रजापरिषद्को प्रारम्भिक दस्तावेजहरू गणतन्त्रात्मक थिए । त्यसरी नै ०१७ सालपछिको नेपाली काँग्रेसको दस्तावेज गणतन्त्रको पक्षमा थियो । दुर्गानन्दले राजा महेन्द्रमाथी बम प्रहार गर्नु यसैको परिणाम थियो । नेपाली काँग्रेसको पार्टी प्रकाशन 'रुण' पत्रिकाको ०२७/०२८सालतिरका अंकहरूमा राजतन्त्रलाई प्रतिक्रियावादी, राजा सहितको प्रजातन्त्रको वकालत गर्नेलाई सुधारवादी, तथा गणतन्त्र समर्थकलाई अग्रगामी र क्रांतिकारी भनिएको छ । यस पत्रिकाको सम्पादक मन्डलमा शैलजा आचार्य र प्रदीप गिरी जस्ता सुप्रसिद्ध नेतृ तथा नेताहरू जोडिएका थिए । विडम्बना, गणतन्त्रप्रतिको यो दृष्टिकोण नेपाली काँग्रेसमा अस्थायी थियो । ०२६/०३७सालको जनमतसंग्रहको बेला बिपी कोइरालाले 'राजा र मेरो घाँटी एउटै छ' भन्ने प्रसिद्ध भनाई अनूकूलको राजनीतिक प्रवृत्ति नै थियो कि दुर्गानन्दको शहादतबाट नेपाली काँग्रेसले लामो समयसम्म आफ्नो बचाउ गरिरहेयो । ०४६/०४७मा बहुदलीय व्यवस्थाको स्थापनापछि नेपाली काँग्रेस फेरी सत्तामा आयो, तर यो राजतन्त्रको तावेदारी नै थियो कि उसले दुर्गानन्दलाई शहिद घोषित गराउन सकेन । ०६३सालमा देशमा गणतन्त्रको स्थापना भएपछि मात्रै दुर्गानन्द राष्ट्रिय शहिद घोषित हुनसके ।

राज्यसत्ताको संकीर्ण राष्ट्रवादी प्रतीकहरूको तुलनामा गणतन्त्रका निमित्त सम्झौताहीन संघर्ष गर्ने तथा न भुक्ने नायकहरू तथा संघर्षका गाथाहरू अहिलेपनि उपेक्षित छन्, ओभरलुमा छन्, अर्चार्चत छन् । राज्य त उदासीन छ नै, राजनीतिक बौद्धिकहरू, जो वर्तमान सत्ता र स्थितिमा असन्तुष्ट छन्, विषक्षमा छन्, उनिहरूमा पनि एकखाले यान्त्रिकता देखिन्छ । जनयुद्ध लगायत राजतन्त्रविरोधी जनसंघर्षमा खलनायकहरू, जो जनता र जनआन्दोलनकारीहरूको दमन गरिरहेका थिए, जनता र क्रांतिकारीहरूको बर्बर हत्या गरिरहेका थिए, देशलाई लुटिरहेका थिए, उनिहरू खोरभित्र कोचिनु पर्छथे । यो राजनीति र जनसमुदायमा गणतान्त्रिक चेतनाको कमजोरी नै हो, कि यस्ता गैर गणतन्त्रवादीहरू खुलेआम सक्रिय छन् । एउटा नागरिकको रूपमा पूर्व राजा ज्ञानेन्द्र लगायत राजतन्त्रका अवशेषहरूलाई स्वाभाविक मान्न सकिन्छ । तर गणतन्त्रका सञ्चालकहरूको व्यवहारको कमजोरीको निहुँमा उनिहरूले आफूलाई सत्ताको पारम्परिक शासकको दावी गर्नु र गणतान्त्रिक शासनमा रहेकाहरूको मौनता, मलाई दुर्गानन्दको शहादतलाई गिऱ्याई रहे भै लाउछ । यस गणतन्त्रमा अनेक कमीकमजोरी छन्, तर यसको विकल्प राजतन्त्रको कुनैपनि रूप हुनसक्दैन । यसको विकल्प अग्रगामी गणतन्त्र नै हुनसक्छ ।

गणतन्त्र र संघीयता विरुद्ध अनेक खाले भ्रमपूर्ण भाष्यहरू खडा गरिँदैछन् । विगत दुई दशकमा देशमा युवाहरूको ठूलो जमात जन्मिएको छ । वर्तमान गणतन्त्रका सञ्चालक राजनीतिक र सामाजिक अगुआहरूको मौनता र उदासीनताले ती नवोदित युवा जमातमा आफ्ना पुर्खाहरूको बलिदान र योगदान प्रति अज्ञानता र भ्रम सिर्जना गरिँदैछ । त्यसैले वर्तमान गणतन्त्र, संघीयता तथा जनवादीता प्रति गर्व र सचेतताको निमित्त पुराना शासकीय प्रतीक र भाष्यहरूको ठाउँमा वर्तमान र जनताको शासन गणतन्त्रको शहिद तथा प्रतीक गाथाहरू व्यापकरूपमा प्रचारित गर्नु पर्छ, तथा यस्ता अवसरहरूलाई राजकीय मात्रै होइन, जनस्तरमा समेत जनउत्सवको भव्य परम्परामा विकसित गर्नु पर्छ ।

दुर्गानन्द जस्ता जनताका सर्वोत्तम छोरछोरीहरू, जस्तै जनताको शासनको निमित्त संघर्ष गरे, बलिदान गरे, तिनीहरूको गाथा युवा पुस्ता जान्नु आवश्यक छ । अझ जतिबेला राजनीतिमा फासीवादी प्रवृत्ति हावी हुँदै गै रहेको छ, ती अग्रगामी नेताको निमित्त व्यापक विमर्श भन्नु जरुरी छ । आज माघ १५ गते । दुर्गानन्दको शहादत दिवस । गणतन्त्रको महान शहिदलाई हार्दिक श्रद्धाञ्जलि ।

०१७ साल पौष १ गते राजा महेन्द्रले निर्वाचित संसदलाई भङ्ग गरेर निरंकुश पञ्चायती राजतन्त्र लागू गरेका थिए । उनले पहिलो जननिर्वाचित सरकारका प्रधानमन्त्री विपीकोइराला लगायत प्रजातन्त्रवादी र कम्युनिस्ट नेताहरूलाई जेल हालेका थिए । ०२८ साल माघ १९ गते राजा महेन्द्र जनकपुर भ्रमणमा आएको बेला नेपाली काँग्रेसको निर्णय अनुसार दुर्गानन्दले राजा महेन्द्रमाथी बम प्रहार गरेका थिए । यस अपराधमा उनिसहित अरविन्द ठाकुर र दलसिंह थापा पक्राउ परेका थिए । त्यतिबेला मुलुकी ऐनमा बाहुनलाई मृत्युदण्ड दिने व्यवस्था थियो । तर ऐन संशोधन गरेर सबैलाई मृत्युदण्डको सजाय दिइयो । ऐतिहासिक मोतहरूका अनुसार उनिहरूले माफी माग्ने मृत्युदण्डलाई आजीवन कारावासा बढाई दिने अवसर दिइएको थियो । तर दुर्गानन्द माफी मान्न तयार भएनन् र उनले गर्वपूर्ण शहादत दिए । अठारवर्षको उमेरमा नै देश र जनताप्रति आत्मोत्सर्ग गर्ने यो उदात्त चेतना दुर्लभ छ । दुर्गानन्दको शहादतको यस प्रसंगले भारतमा अंग्रेजी उपनिवेश विरुद्धको संघर्षमा सचेत शहादत दिने २१ वर्षीय शहिद ए आजमको उपाधि पाएका युवा शहीद भगत सिंहको स्मरण हुन्छ । अन्य दुई अरविन्द ठाकुर र दलसिंह थापाले आजीवन कारावास भोगे भने दुर्गानन्दलाई फाँसी दिइयो । दुर्गानन्दले चाहेको भए उनलेपनि माफी मागेर

बुझिएको लेखिएको होला । वीरगन्जबाट भारत हुँदै जसोतसो उनिहरू आफ्नो गाउँ जटही (धनुषा जिल्ला) आउन सके ।

गणतन्त्र, त्यसै आएको होइन । नेपाली जनताको अन्ध संघर्ष र बलिदानका असंख्य कथाहरू यस संघीय गणतन्त्रमा निहित छन् । आजका पुस्ताले पुर्खाहरूको शहादत र बलिदानका यी महान उदात्त कथा र परम्पराबाट अवगत हुनुपर्छ र प्रेरणा लिनुसक्नु पर्छ ।

केही राजनीतिक विश्लेषकहरूले आधुनिक नेपालको इतिहासमा गणतन्त्रलाई पछि थोपरिएको रूपमा व्याख्या गर्छन् । तर त्यस्तो होइन । यथार्थ के हो भने नेपालमा आधुनिक राजनीतिक संघर्षको पहिलो स्वर नै राजतन्त्रबाट मुक्त तथा जनताको व्यवस्थाको रूपमा गणतन्त्रको निर्मित हो । अवसरवादी राजनीतिज्ञहरूलाई प्रयोग गरेर धूर्ततापूर्वक राजतन्त्रलाई पुनर्स्थापित गराइएको हो । राणाशासनको पतनपछि राजा त्रिभुवनले देशमा सिम्वधानसभा (विधानसभा)को निर्वाचन मार्फत गणतन्त्रात्मक शासन हुने घोषणा गरेकै कारण तत्कालीन जनताले उनलाई स्वीकारेका हुन् । पछि, जनताको नासो जनतालाई सुम्पने वचनसहित गद्दीमा बसेका त्रिभुवनले नेतृत्वकारी नेपालीकाँग्रेस भित्रको अवसरवादीहरूलाई प्रयोग गरेर २०१०सालमा सम्पूर्ण राजकीय अधिकार फेरी

नुन र मुटु रोगको सम्बन्ध

डा राजेन्द्र कोइर

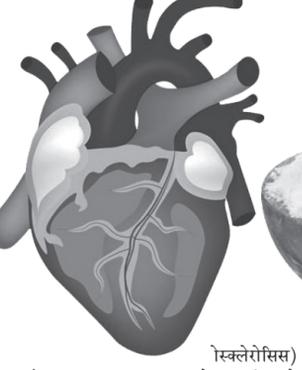
भनेको छ ।

मुटुसँगको सम्बन्ध

नेपालमा नुन सेवन र मुटु रोगको सम्बन्ध गम्भीर चिन्ताको विषय बनेको छ । आयोडिनयुक्त नुनले थाइराइड जस्ता रोग नियन्त्रण गर्न सहयोग पुऱ्याए पनि यसको अत्यधिक सेवनले मुटु रोगलाई निम्त्याउन सक्छ । यहाँका मानिसको जीवनशैली, खानपान र स्वास्थ्य शिक्षाको अभावका कारण नुनको अत्यधिक सेवन र यसको कारणले हुने मुटु रोगका समस्या बढ्दो क्रममा छन् । हाम्रो स्वास्थ्यका लागि दुईदरिज तीन ग्राम उपयुक्त हुन्छ तर अधिकता नेपालीले दैनिक पाँच ग्रामभन्दा धेरै नुन सेवन गर्ने गर्छन् । विशेषगरी अचार, तिख्खर खानेकुरा, तथा प्रशोधित खानेकुराहरू जस्तै, लेज, कुरकुटे, चाउचाउ आदिमा उच्च मात्रामा नुन हुन्छ । ग्रामीण क्षेत्रमा प्राकृतिक खानाको प्रयोग भए पनि, सहरी क्षेत्रमा प्रशोधित खाना र फास्ट फुडको लोकप्रियताले नुन सेवनको दर उच्च देखिएको छ ।

नुन र मुटुरोग बीचको सम्बन्ध धेरै अध्ययनहरूद्वारा पुष्टि भएको छ । नुनमा सोडियमको मात्रा धेरै हुन्छ । अत्यधिक सोडियमले शरीरमा पानी थुप्रिने (पानी धारण गर्ने) समस्या उत्पन्न गराउँछ, जसले गर्दा रक्तचाप बढ्छ । रक्तचापले मुटु र रक्तलीहरूको स्वास्थ्यमा प्रतिकूल प्रभाव पार्न सक्छ । उच्च रक्तचाप (हाइपरटेन्सन) मुटु रोगको प्रमुख जोखिम कारक हो । नेपालमा हृदय रोग मृत्युको प्रमुख कारणमध्ये एक हो । उच्च रक्तचाप र यसका कारण मुटु रोग हुने समस्या नेपालमा तीव्र रूपमा बढ्दै छ । डब्ल्युएचओ अनुसार, नेपालमा

लगभग ३० प्रतिशत वयस्क जनसंख्या उच्च रक्तचापको जोखिममा छ । लामो समयसम्म उच्च रक्तचाप रहिरहेमा मुटुको मांसपेशीमा अनावश्यक दबाव पर्छ । यसले मुटुको असामान्य कार्यप्रणाली, हृदयाघात र स्ट्रोकजस्ता समस्या निम्त्याउन सक्छ । नुनको अत्यधिक सेवनले धमनीहरूलाई सख्त (अथेर

बनाउँछ । यो प्रक्रियाले रक्तप्रवाहलाई अवरुद्ध गर्नसक्छ, जसले मुटुमा अक्सिजनको अभाव गराउँछ । धेरै नुन सेवन गर्ने व्यक्तिहरूमा पानी र सोडियमको सन्तुलन बिग्रन सक्छ । यसले मुटुको काम गर्न कठिन बनाउँछ, जसले मुटुको विफलताको सम्भावना बढाउँछ । नेपालमा स्वास्थ्य मन्त्रालयः उच्च रक्तचाप र मुटु रोग

नियन्त्रणका लागि केही कार्यक्रम र जनचेतनामूलक गतिविधि गर्दै आएको छ । नुनको उपभोग कम गर्ने रणनीति बनाउन डब्ल्युएचओले नेपाल सरकारसँग सहकार्य गरिरहेको छ ।

अन्य देशमा मुटुको प्रयोग

देशमा अन्धकाश देशहरूमा औसत नुन सेवन डब्ल्युएचओको सिफारिस (पाँच ग्राम प्रतिदिन) भन्दा धेरै उच्च छ । विकसित देशहरूले यसबारे धेरै सुधार गरेका छन्, तर विकासशील देशहरूमा अझै जनचेतना र नीतिगत हस्तक्षेप आवश्यक छ । ती देशहरूमा नुन क र प्रयोग जनसत् या, संस्कृति, खानपान र जीवनशैलीका आधारमा फरक छ । विकसित देशहरूमा नुन सेवनमा कमी ल्याउने प्रयास भइरहेको छ भने धेरै विकासशील देशहरूमा अझै अत्यधिक नुन सेवन चुनौतीपूर्ण रहेको छ । विश्वका विकसित देशहरूमा नुनको प्रयोग कम गर्न राज्यस्तरबाट पहलहरू भएको पाइन्छ । अमेरिकी सरकारले नुनको प्रयोग कम गर्न जनचेतना अभियान र खाद्य उद्योगमा नयाँ मापदण्ड लागू गरिरहेको

छ । ल्याटिन अमेरिका मुलुकहरू ब्राजिल, मेक्सिको, अर्जेन्टिनाजस्ता देशहरूमा औसत नुन सेवन उच्च (८-११ ग्राम प्रतिदिन) छ । बेलायत, फिनल्यान्ड, डेन्मार्कलगायत युरोपेली देशहरूमा नुन सेवन कम गर्न ठूला अभियान सञ्चालन गरिएको छ । बेलायतमा नुन सेवन कम गर्न पब्लिक हेल्थ इन्सुलाइन्ड फुड म्यानुयुक्चकर्सलाई प्रशोधित खानामा नुन घटाउन निर्देशन दिएको छ । फिनल्यान्डः फिनल्यान्डले १९७० को दशकदेखि 'लो-सोडियम खाना' को प्रवर्द्धन गरेर नुन सेवनलाई ३० प्रतिशतले कम गरेको छ । सरकारले जनचेतना र 'लो-सोडियम सोया सस' को प्रवर्द्धन गरेर सुधार गर्ने प्रयास गरेको छ । छिमेकी मुलुक चीनमा औसत नुन सेवन १०-१२ ग्राम प्रतिदिन रहेकोले त्यसलाई घटाउन सरकारले जनचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरेको छ । भारतलाई हेर्दा औसत नुन सेवन ८-१० ग्राम गरिरहेका छन् । सरकारको ध्यान आयोडिनयुक्त नुन प्रवर्द्धनमा केन्द्रित रहेकाले, नुन कम गर्ने पहल भएको देखिँदैन । स्वास्थ्य शिक्षाको कमीले गर्दा अधिकोश अफ्रिकी देशहरूमा नुन सेवनको स्तर उच्च छ । भूटान, पाकिस्तान, अफगानिस्तान, श्रीलङ्काका ग्रामीण र सहरी क्षेत्रमा नुनको अत्यधिक प्रयोग देखिन्छ ।

कसरी स्वस्थ हुने त ?

नुन र मुटु रोगबीचको सम्बन्धबारे जनचेतना अभिवृद्धि गर्नु आवश्यक छ । प्रशोधित खाना, जस्तैः चिप्स, तयारी खाना (जङ्ग फुड), डिब्बामा बन्द गरिएका खाना आदिमा सोडियम धेरै हुनेहुँदा यस्ता खानेकुराहरूबाट टाढै बस्नु उपयुक्त हुन्छ । नियमित व्यायाम, सन्तुलित आहार र तनाव व्यवस्थापनले मुटु रोगको जोखिम कम गर्न मद्दत गर्छ । यदि

तपाईंमा मुटु रोग वा उच्च रक्तचापको इतिहास छ भने चिकित्सकसँग परामर्श गरेर नुन सेवनको उचित सीमा निर्धारण गर्नु अत्यन्त आवश्यक छ । घरमा खाना पकाउँदा नुनको मात्रा नियन्त्रण गर्नु र बाहिरका प्रशोधित खानेकुरा कम गर्नुपर्छ । यसका लागि धेरै किसिमका तरकारीको सट्टा एक वा दुई किसिमका तरकारी वा दालको प्रयोग गर्ने, सागपातहरूमा नुनको प्रयोग नगर्ने, एउटा तरकारीमा नुन राखेमा अर्कोमा नराख्नेजस्ता तरिका पनि अपनाउन सकिन्छ ।

नियमित रूपमा रक्तचाप जाँच गर्न र मुटु रोगको प्रारम्भिक उपचार सुनिश्चित गर्ने गरिएमा मुटुजन्य स्वास्थ्य समस्या आउन पाउँदैन । स्थानीय, ताजा र सन्तुलित खाना खाने बानी बसाल्नु, व्यायाम गर्नु र धुम्रपान तथा मद्यपान त्याग्नु जरुरी छ ।

निष्कर्ष

नुन र मुटु रोगको समस्या समाधानका लागि व्यक्तिगत, सामाजिक, र सरकारी तहमा सुधारात्मक कदम उठाउन आवश्यक छ । अन्य देशहरूमा जस्तै नेपालमा पनि नुनको मात्रा घटाउन खाद्य उद्योगलाई मापदण्डअनुसार उत्पादन गर्न निर्देशन दिनुपर्ने देखिन्छ । कम नुन खाएर, स्वस्थ जीवनशैली अपनाएर र जनचेतना अभिवृद्धि गरेर यस समस्या नियन्त्रण गर्न सकिन्छ । बालबालिकाहरूलाई घरमा नुनको अधिक सेवनको बेकाइदाबारे जानकारी दिने र विद्यालयमा पनि तयारी खानालाई निषेध गर्ने तथा पाठ्यक्रमहरूमा यसबारेमा विषयवस्तुहरू समावेश गर्न आवश्यक छ । ('मुटुको कथा' पुस्तकका लेखक वरिष्ठ मुटुरोग विशेषज्ञ डा कोजुसँग गरिएको कुराकानीमा आधारित)

उपराष्ट्रपति यादवसँग म्यानमारका राजदूतको भेटवार्ता

काठमाण्डु। उपराष्ट्रपति रामसहायप्रसाद यादवसँग नेपालका लागि म्यानमारका राजदूत यु म्यो म्यिन्ट माउडले शिष्टाचार भेटवार्ता गर्नुभएको छ।

लैनचौरस्थित उपराष्ट्रपतिको कार्यालयमा सोमबार भएको भेटमा नेपाल-म्यानमार द्विपक्षीय सम्बन्ध, क्षेत्रीय तथा बहुपक्षीय, आर्थिक सामाजिक एवं सांस्कृतिक

र म्यानमार दुवै आर्थिक हितका लागि सहकार्य गर्दै आएको स्मरण गर्दै आगामी दिनमा दुई देशबीच भएका व्यापार तथा लगानी, पर्यटन एवं सांस्कृतिक सहकार्यसम्बन्धी समझदारी कार्यान्वयन भई आर्थिक सम्बन्ध र सहकार्य थप प्रगाढ र विस्तार हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो।

भेटमा राजदूत माउडले नेपाल र म्यानमारले भगवान

सम्बन्धलायत विषयमा छलफल भएको थियो। त्यस अवसरमा उपराष्ट्रपति यादवले सन् १९६० मार्चमा कटुनीतिक सम्बन्ध स्थापना भएपछि नेपाल र म्यानमारबीच द्विपक्षीय सम्बन्ध थप प्रगाढ बन्दै गएको बताउनुभएको उहाँका प्रेस संयोजक दिनेश यादवले जानकारी दिनुभयो। उपराष्ट्रपति यादवले अतिक्रमण विकसित राष्ट्रको मुद्दामा नेपाल

बुद्धलाई उच्च सम्मान गरेको उल्लेख गर्दै बुद्धको जन्मभूमि नेपालमा काम गर्ने मोका पाएकामा खुसी व्यक्त गर्नुभयो। “नेपाल र म्यानमारबीच जनसत्ताको सम्बन्ध छ। क्षेत्रीय र अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा नेपालको ‘नन-अलायन्स’ नीतिको म्यानमार प्रशंसा गर्दछ”, उहाँको भनाइ उद्धृत गर्दै उपराष्ट्रपतिको सचिवालयले भनेको छ। रासस

राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको उद्घाटन

काठमाण्डु। सरकारले हालै सहकारी ऐन, २०७४ संशोधन गर्न जारी गरेको अध्यादेशबमोजिम राष्ट्रिय सहकारी नियमन प्राधिकरणको उद्घाटन गरिएको छ।

साविकको राष्ट्रिय सहकारी विकास बोर्डको पुल्चोकस्थित भवनमा सोमबार आयोजित कार्यक्रममा भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा गरिबी निवारणमन्त्री बलराम अधिकारीले प्राधिकरणको कार्यालय विधिवत् रुपमा उद्घाटन गर्नुभएको हो। कार्यक्रममा मन्त्री अधिकारीले प्राधिकरणका अध्यक्ष र सदस्यहरूलाई शपथ पनि गराउनुभएको थियो।

सो कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै उहाँले सहकारीमा भएको अनियमितताको माथिथेरी तलसम्मको छानविन गरी प्राधिकरणले काम गर्ने बताउनुभयो। ऋण असुली न्यायाधीकरण, सूचना केन्द्र र कोष पनि चाँडै स्थापना हुने मन्त्री अधिकारीको प्रतिबद्धता छ। ऐनमा भएको संशोधन अब दृढताका साथ कार्यान्वयन गर्न पनि उहाँले प्राधिकरणका पदाधिकारी एवं कर्मचारीलाई निर्देशन दिनुभयो।

सहकारी क्षेत्रमा निमलेका ऐन, कानून संशोधन गरी दुई वर्षभित्रमा यस क्षेत्रमा देखिएका सबै समस्या समाधान गरेर अघि बढ्ने प्रतिबद्धता पनि मन्त्री अधिकारीले कार्यक्रममा गर्नुभएको थियो। भूमिसम्बन्धी समस्या समाधानका लागि भूमि र नापी ऐन पनि संशोधन गर्न गृहकार्य भइरहेको उहाँले सुनाउनुभयो।

प्राधिकरणका अध्यक्ष एवं मन्त्रालयका सचिव अर्जुनप्रसाद पोखरेलले सरकारको यही माघ ७ गतेको निर्णयानुसार आफू अध्यक्ष भएको उल्लेख गर्दै एक हप्तामै कार्यालय स्थापनासहित उद्घाटन गर्न सकिने बताउनुभयो। सहकारी क्षेत्रमा आइपरेका अप्ठ्याराबाट नडराई समस्या समाधान गर्दै जाने उहाँको भनाइ छ।

देशको समृद्धिका लागि सहकारी अर्थतन्त्रको विकल्प नभएको उल्लेख गर्दै उहाँले यस क्षेत्रमा देखिएका समस्या समाधान गर्ने विकल्पमा सरकार अघि बढेको बताउनुभयो। पुँजीबाट रोजगारी सिर्जना गर्ने गरी सहकारी अभियानलाई अघि बढाउन लागिएको जानकारी पनि

कोशी प्रदेश लोकसेवा आयोगको पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन प्रदेशसभा बैठकमा पेश

विराटनगर। कोशी प्रदेशसभाको सोमबार बैठकमा प्रदेश लोकसेवा आयोगको आर्थिक वर्ष २०८०/८१को पाँचौं वार्षिक प्रतिवेदन पेश भएको छ। कोशी प्रदेश सरकारको तर्फबाट आन्तरिक मामिला तथा कानूनमन्त्री रेवतीराम भण्डारीले सो प्रतिवेदन सदनमा पेश गर्नुभएको थियो। सभामा उद्योग, कृषि तथा सहकारीमन्त्री खगेन्द्रसिंह हाँकाले प्रदेश बीजविजनसम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक माथिको सैद्धान्तिक छलफलमा उठेका विषयमा यो ऐनले उत्पादन र उत्पादकत्व बढाउन मद्दत गर्ने बताउनुभयो।

कृषि क्षेत्रको समग्र विकास गरी वर्सेन भोग्नुपर्ने मलखड र बीउको समस्या समाधान गर्न पेश प्रभावकारी हुने बताउँदै उहाँले गुणस्तरीय बीउ उत्पादन, भण्डारण, प्रशोधन गरी किसानलाई उन्नत जातको बीउ उपलब्ध गराउन मद्दत गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। स्वदेशी बीउ प्रयोग गरे जोषिम कम हुने र भइ नहालेमा क्षतिपूर्तिका व्यवस्था प्रदेश सरकारले गर्ने बताउँदै यो ऐनबाट किसान प्रोत्साहित हुने उहाँले बताउनुभयो।

विशेष समयमा सोही सन्दर्भमा बोल्दै नेपाली कांग्रेस संसदीय दलको तर्फबाट मैया श्रेष्ठ, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) संसदीय दलको तर्फबाट खिनु लड्वा लिम्बूले पार्थीभरा मुकुन्दमुड धार्मिक एवं सांस्कृतिक क्षेत्र भएकाले थप तनाव सृजना हुने काम कसैले नगरी वार्ताको माध्यमबाट समाधान खोज्नुपर्ने बताउनुभयो।

प्रशासनले बुद्धिमतापूर्वक काम गर्नुपर्ने बताउँदै अब थप पीडा हुने काम कसैले नगर्न आग्रह गर्नुभयो। उहाँले भन्नुभयो, “भौतिकसुन्दरता निहुरिनु राम्रो हो, दुवै पक्ष सहमत, सहकार्य र एकताबाट अघि बढ्नुपर्छ।” विशेष समयमा सोही सन्दर्भमा बोल्दै नेपाली कांग्रेस संसदीय दलको तर्फबाट मैया श्रेष्ठ, नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एकीकृत समाजवादी) संसदीय दलको तर्फबाट खिनु लड्वा लिम्बूले पार्थीभरा मुकुन्दमुड धार्मिक एवं सांस्कृतिक क्षेत्र भएकाले थप तनाव सृजना हुने काम कसैले नगरी वार्ताको माध्यमबाट समाधान खोज्नुपर्ने बताउनुभयो।

मन्त्री राईले धनकुटामा स्त्री रोग विशेषज्ञ एक/दुई दिनमा पठाउने, सुनसरीको इनरुवा अस्पतालसहित अन्य अस्पतालको स्तरोन्नति गरी आमनागरिकलाई सहज स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन सरकारले काम गरिरहेको जानकारी दिनुभयो।

मन्त्री राईले धनकुटामा स्त्री रोग विशेषज्ञ एक/दुई दिनमा पठाउने, सुनसरीको इनरुवा अस्पतालसहित अन्य अस्पतालको स्तरोन्नति गरी आमनागरिकलाई सहज स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन सरकारले काम गरिरहेको जानकारी दिनुभयो।

उहाँहरूले घटनामा घाइते भएकाको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दै उपचारको व्यवस्था सरकारले गर्नुपर्ने माग गर्नुभयो। विभिन्न समयमा सदनमा उठेका जिज्ञासाको सन्दर्भमा भौतिक पूर्वाधार तथा

स्वास्थ्यमन्त्री भूपेन्द्र राईले नागरिक जीवनमा प्रत्यक्ष रुपमा जोडिने स्वास्थ्य क्षेत्रमा सुधार गरेको बताउनुभयो। उहाँले कडा रोग लागेका बिरामीका लागि प्रदेश सरकार स्वास्थ्य सहायता रकम जुटाउने विषयमा गत वर्षमा तीन हजार दुई सय ३४ निवेदन परेकामा पाँच सय जनालाई रु पाँच करोड वितरण भएको जानकारी दिनुभयो।

उहाँले यसवर्ष पनि दुई हजार सात सय ३४ निवेदन परेकामा रु पाँच करोड नागरिक सहायता कोषमा रहेको र थप रु नौ करोड सशुभ्य सरकारसँग माग गरेको बताउँदै सम्भवत यही माघको अन्तिमतिर सम्बन्धित व्यक्तिको खातामा ५० प्रतिशत रकम पठाउने तयारी मन्त्रालयले गरेको बताउनुभयो।

मन्त्री राईले धनकुटामा स्त्री रोग विशेषज्ञ एक/दुई दिनमा पठाउने, सुनसरीको इनरुवा अस्पतालसहित अन्य अस्पतालको स्तरोन्नति गरी आमनागरिकलाई सहज स्वास्थ्य सेवा पुऱ्याउन सरकारले काम गरिरहेको जानकारी दिनुभयो।

शुभ्य समयमा प्रवेशको समसायिक विषयमा

वर्तमान सरकार, विकास र स्थिरताको बलियो आधार : प्रधानमन्त्री

भक्तपुर। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले सत्ताको खिचतानीमा मात्रै केन्द्रित हुने प्रवृत्तिबाट देशलाई मुक्त बनाउँदै दुई दूला दलको सहकार्यमा बनेको वर्तमान सरकार, विकास र स्थिरताको बलियो आधार भएको बताउनुभएको छ।

भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिकाको कटुञ्जेस्थित नवनिर्मित प्रशासकीय भवनको सोमबार उद्घाटन गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले राजतन्त्रको पालामा शासन टिकाउनका लागि मरिमेन्ट विकास राम्ररी हुन नसकेको र लोकतन्त्रयताका विकास निर्माणको गति बेग्लै भएको बताउनुभयो।

“अब नेपालमा विकासको क्रममा अगाडि बढेको छ। जो भए पनि विकास भइहाल्छ भने कुरा सही होइन। राम्रो प्रणाली नभइकन विकास हुँदैन। काम गर्ने खालको पार्टी सरकारमा नभए विकास हुँदैन। देश सँच्चै अप्ठ्यारोमा परेकाले दुई दूला दलको सहकार्यमा देशलाई एकताबद्ध बनाउँदै सरकारले विकासको

अगुवाइ गर्नु छ। सरकार अहिले दल्यो, भरे दल्यो भनेर कसैले छाति पिट्नु र बिलौना गर्नुको कुनै विकल्प छैन। नेपाली कांग्रेस र नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (एमाले)ले अब देशलाई स्थिरता दिने सङ्कल्प गरिसकेका छन्। यसमा ढुक्क भए हुन्छ।”

प्रधानमन्त्री ओलीले पूर्वसहमतिअनुसार अहिले आफूले कांग्रेसबाट पूराका पूरा साथ पाएको र भोलि कांग्रेस नेतृत्वको सरकारलाई पनि एमालेले पूराका पूरा साथ दिने स्पष्ट गर्नुभयो।

उहाँले संसद्को हिउँदे अधिवेशनलाई कानून निर्माणका व्यापक काम दिने पनि जनाउँदै सहमति भए चाँडै संविधान संशोधन हुने र सहमति नभएमा केही समय लामो स्पष्ट गर्नुभयो।

कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभाका सदस्य दुर्लभ थापा, पूर्वमन्त्री महेश बस्नेत, नगरप्रमुख वासुदेव थापालगायतले राजनीतिमा प्रतिस्पर्धा र विकास निर्माणका ऐक्यबद्धताको मर्मका साथ काम गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। रासस

तर हाँच्छिउँ गरेको देख्यो भने आइसियु कक्षकमा बसेको फोटो आइहाल्छ। खोकन पाएको छैन आइसियुमा बसेको देखाउँछन्।” प्रधानमन्त्री ओलीले सरकारको विरोध गर्ने नाममा सीमित सूर्य भएकाहरूको मोर्चा शक्ति बनाए भनेर चेतावनी दिनेहरूको भ्रमबाट मुक्त हुन पनि आग्रह गर्नुभयो।

उहाँले नयाँ भवनलाई सदुपयोग गरेर अफ्नै सहज र सरलताका साथ जनतालाई सेवा पुग्ने र आगामी योजनाबद्ध विकास बन्ने विवासा व्यक्त गर्दै सोभ्र जनतालाई आतङ्कको छायाँमा राखेर चुनवा जित्ने जमाना सकिँकाले लोकतान्त्रिक अभ्यासबाट एकताबद्ध भएर अघि बढ्न आग्रह गर्नुभयो।

कार्यक्रममा प्रतिनिधिसभाका सदस्य दुर्लभ थापा, पूर्वमन्त्री महेश बस्नेत, नगरप्रमुख वासुदेव थापालगायतले राजनीतिमा प्रतिस्पर्धा र विकास निर्माणका ऐक्यबद्धताको मर्मका साथ काम गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। रासस

प्रधानमन्त्री ओलीको आह्वानमा सत्तापक्षीय दलको बैठक जारी

काठमाण्डु। प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीको आह्वानमा सशुभ्य संसद्को आसन हिउँदे अधिवेशनमा सत्ता पक्षको तयारी र सरकारका कामको प्रभावकारितालायत विषयमा छलफल गर्न प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा अहिले सत्तापक्षीय राजनीतिक दलको बैठक बसिरहेको छ।

पार्टी नेपालका नेता राजकिशोर यादव तथा संसदीय दलका प्रमुख सचेतसमेत सहभागी हुनुहुन्छ।

बैठकको आरम्भ गर्दै प्रधानमन्त्री ओलीले जनसेवा र विकास निर्माणका कामलाई गति दिन अत्यावश्यक अघ्यादेशलाई संसद्को पहिलो दिनमै पेश र छिट्टै प्रतिस्थापन विधेयक प्रस्तुत गर्नुपर्ने बताउनुभयो। उहाँले संसद्लाई पर्याप्त बिजनेस दिएर कानून निर्माणका कामलाई तीव्रता दिन राजनीतिक दल र सांसदहरूको प्रभावकारी भूमिका आवश्यक पर्ने बताउनुभयो। यही माघ १८ गतेदेखि संसद्को अधिवेशन आरम्भ हुँदैछ। रासस

‘युएसएआइडी’ले स्रोत बेहोर्ने चार परियोजनाका काम रोक्न अर्थको निर्देशन

काठमाण्डु। अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रिय विकास नियम (युएसएआइडी) र नेपाल सरकारबीच भएको अनुदान सहयोगअन्तर्गतका केही परियोजनाको काम नगर्ने अर्थ मन्त्रालयले निर्देशन दिएको छ।

अर्थ मन्त्रालयले सोमबार प्रेस विज्ञापित जारी गर्दै युएसएआइडीको सहवित्तीय लगानी भएका आयोजनामा उसको स्रोतमा दायित्व सिर्जना हुने गरी काम नगर्ने निर्देशन दिएको जनाएको छ।

“युएसएआइडी र नेपाल सरकारबीच २०२२ मे ५ मा हस्ताक्षर भएको डेभलपमेन्ट अन्वेषितभ अग्रिमरेटमार्फत नेपाललाई प्राप्त भएको अनुदान सहायतामध्ये बजेट प्रणालीमार्फत सञ्चित कोषबाट धुकानी हुने प्रकृतिका चार वटा आयोजनाहरूमा प्राप्त अनुदान सहयोग तत्काल

९० दिनका लागि स्थगित भएको युएसएआइडी नेपालले पत्रमार्फत जानकारी गराएको छ”, विज्ञापितमा भनिएको छ, “यस अवधिमा स्थगित भएका आयोजनाअन्तर्गत युएसएआइडी स्रोततर्फ कुनै दायित्व सिर्जना गर्ने कार्य नगर्ने सम्बन्धित सबै सम्बद्ध निकायहरूलाई जानकारी गराइएको छ।” मन्त्रालयका

अनुसार चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा परेका ‘युएसएआइडी हेल्थ डिरेक्ट फाइनान्सिङ प्रोजेक्ट’, ‘युएसएआइडी एग्रीकल्चर डारेक्ट फाइनान्सिङ प्रोजेक्ट’, ‘युएसएआइडी एजुकेसन डारेक्ट फाइनान्सिङ प्रोजेक्ट’ र ‘युएसएआइडी इन्ब्लिसिभ पोलिसी डारेक्ट फाइनान्सिङ प्रोजेक्ट’मा युएसएआइडीले सहवित्तीय लगानी गरेको छ। युएसएआइडीले यी आयोजनामा आउने अनुदान ९० दिनका लागि रोकिएको जानकारी अर्थ मन्त्रालयलाई गराएकाले उसको स्रोतबाट हुने खर्चअन्तर्गतका काम रोक्न निर्देशन दिइएको मन्त्रालयका सहसचिव महेश भट्टराईले जानकारी दिनुभयो। रासस

मधेश प्रदेश सरकार

भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय

जनकपुरधाम, धनुषा

Improvised portable शित भण्डार निर्माण छनौटका लागि प्रस्ताव पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना

दोस्रो पटक प्रकाशित मिति : २०८१/१०/१५

यस मन्त्रालयको चालु आ. व.२०८१/०८२ को स्वीकृत कार्यक्रम “Improvised portable शित भण्डार निर्माण कार्यक्रम” सञ्चालन गर्न छनौटका लागि ईच्छुक आवेदक (कृषि/पशुपन्छी/मत्स्य क्षेत्रमा संलग्न सहकारी/कृषक समूह/फार्म/कम्पनी/उद्योग/बजार समिति) ले यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले सात (७) दिन भित्र कार्यालय समयमा तपसिल अनुसारको कागजातहरू सहित प्रस्ताव पेश गर्नका लागि सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

तपसिल:

१. अनुसूची-२ बमोजिमको आवेदन
२. संस्था/कम्पनी दर्ता र गत आ.व. सम्म नविकरण भएको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
३. संस्थाको स्थायी लेखा नम्बर (PAN) र करचुक्ता,
४. संस्थाको बैठकको निर्णयको प्रतिलिपि (समूह/सहकारीको हकमा)
५. अनुसूची-३ अनुसारको प्रस्ताव,
६. अनुसूची-४ बमोजिमको प्रतिबद्धता पत्र,
७. स्थानीय तह वा सम्बन्धित वडा कार्यालयको सिफारिस पत्र (आवश्यकता अनुसार)
८. आवश्यक अन्य कागजात।

नोट: प्रथम पटक प्रकाशित सूचना अनुसार आवेदन पेश गर्नुहुने आवेदकले पुनः आवेदन पेश गर्नु नपर्ने।

नोट: अन्य आवश्यक जानकारीको लागि यस मन्त्रालयको वेबसाइट <https://molmac.madhes.gov.np> हेर्न सक्नु हुनेछ।

कार्यक्रम फोकल व्यक्ति:- श्री नविन खड्का (खाद्य अनुसन्धान अधिकृत), मो.नं. ९८४५२९१४१९

राजर्षि जनक विश्वविद्यालय

मानविकी तथा कानून संकाय

डीनको कार्यालय, जनकपुरधाम

सूचना ! सूचना !! सूचना !!!

दोस्रो पटक सूचना प्रकाशित मिति: २०८१/१०/१५

राजर्षि जनक विश्वविद्यालय अन्तर्गत मानविकी तथा कानून संकायद्वारा शैक्षिक सत्र २०८१ कोलागि Online (भर्चुवल) विधिबाट संचालन हुने पूर्विय दर्शन (Eastern Philosophy) विषयको दर्शनार्थ्य (Master of Philosophy) तहमा भर्नाको लागि आवेदन फर्मको म्याद मिति २०८१/१०/३० गते सम्म र विलम्ब शुल्क सहित मिति २०८१/११/०९ गते सम्म थप गरिएको व्यहोरा सम्बन्धित सबैको जानकारीको लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

प्रवेश परीक्षा मिति र समय: २०८१/११/२० गते विहान ११:००-१२:०० बजे सम्म online

विस्तृत जानकारीको लागि सम्पर्क नं ९८५४०२३२३५, ९८६०८३३६६३ मा सम्पर्क गर्नु हुन अनुरोध छ।

डीन

महा कुम्भ मेलाका भव्य तस्वीरहरू साभामा

एएनआई

प्रयागराज। नासाका अन्तरिक्ष यात्री डोनाल्ड पेटिटले हालै अन्तर्राष्ट्रिय अन्तरिक्ष स्टेसन (आइएसएस) बाट खिचिएका २०२५ को महा कुम्भ मेलाको मनमोहक तस्वीरहरू साभामा गर्नुभएको छ। एक्स (पूर्व ट्विटर) मा गरिएको आफ्नो पोस्टमा पेटिटले टिप्पणी गर्नुभएको छ, “२०२५ महाकुम्भ मेला गङ्गा नदी तीर्थयात्रा आइएसएसबाट रातको समयमा। संसारको सबैभन्दा ठूलो मानव जमघट राम्रोसँग उज्यालो छ।” उहाँको दृष्टिकोणले यस कार्यक्रमको विशाल परिमाणलाई उजागर गर्छ, जसले विश्वभरका लाखौं भक्तजनलाई आकर्षित गरेको छ।

प्रयागराजमा चलिरहेको महा कुम्भ मेलाका धार्मिक उत्सवको पहिलो १४ दिनमा नै ११ करोडभन्दा बढी मानिस सहभागी भइसकेका छन्। यसले महा कुम्भलाई विश्वको सबैभन्दा ठूलो आध्यात्मिक जमघटको रूपमा चिनाएको छ। प्रत्येक १२ वर्षमा हुने यस कार्यक्रमले सन् २०२५ फेब्रुअरी २६ मा यसको समापन नभएसम्म ठूलो भीडलाई आकर्षित गर्न जारी राख्ने अपेक्षा गरिएको छ। विश्वका सबै कुनाबाट लाखौं भक्तजन आइपुग्दा यो उत्सव आस्था र एकताको जीवन्त उत्सवको रूपमा रहेको छ। तीर्थयात्रीहरू गङ्गा, यमुना र

सरस्वती (अहिले लोप भएको) नदीहरूको सङ्गमस्थलमा पापहरू पखाल्ने र मोक्ष (मुक्ति) को बाटो खोल्ने विश्वास गरिएको अनुष्ठानिक स्नानका लागि यात्रा गर्छन्। यो पवित्र डुबुल्की (स्नान) सनातन धर्ममा निहित पर्वको आध्यात्मिक महत्त्वको केन्द्रबिन्दु हो। यो जमघट खगोलीय पङ्क्तिबद्धताको समयमा हुन्छ जसले आध्यात्मिक शुद्धीकरण र भक्तिका लागि दुर्लभ र शुभ अवसर सिर्जना गर्छ।

महा कुम्भ मेलाको लाखौं धार्मिक भक्तजनलाई एकजुट गर्ने मात्र नभई गहन आध्यात्मिक र सांस्कृतिक अर्थ पनि बोकेको छ। चिसो मौसम भए पनि ठूलो सन्ध्यामा भक्तजनहरूले सङ्गमको पवित्र जलमा स्नान गर्न चिसोको सामना गरेका छन्। यो कार्यक्रम भाषा, जीवनशैली र परम्पराका सीमाहरू पार गर्दै सामूहिक आध्यात्मिकताको एक महत्त्वपूर्ण प्रतीक हो।

उत्सव जारी रहँदा अधिकारीहरूले जनवरी २९ को मौनी अमावस्याका लागि व्यापक तयारी गरिरहेका छन्। उक्त दिन अझै ठूलो भीडको अपेक्षा गरिएको छ। यस अवधिमा अनुमानित ४५ करोड आगन्तुकको अपेक्षित उपस्थितिबाट भारतका लागि एक ऐतिहासिक अवसर बनाउनेछ महा कुम्भ मेला आगन्तुकहरूका लागि एक विस्मयकारी दृश्य बनिरहेको छ।

घरेलु हतियार उद्योगलाई बढावा दिँदै भारत

एएफपी

नयाँदिल्ली। रूसी सैन्य हाईवेयरमा लामो समयदेखिको निर्भरता घटाउने भारतको प्रयास नयाँ पश्चिमी मित्रराष्ट्रहरूको साथ र तीव्र गतिमा बढ्दो घरेलु हतियार उद्योगपछि फलदायी भइरहेको विश्लेषकहरूले बताएका छन्। म र क ा ं क ा ं सैन्य-औद्योगिक परिसर युक्रेनमा चलिरहेको युद्धमा व्यस्त रहेको बेला भारतले आफ्नो सशस्त्र बलको आधुनिकीकरणलाई उच्च प्राथमिकता दिएको छ। विश्वको सबैभन्दा बढी जनसंख्या भएको राष्ट्र र यसको उत्तरी छिमेकी चीनबीचको तनाव विशेष गरी उनीहरूको सेनाहरू बीच सन् २०२० को घातक भडपपछि त्यो अत्यावश्यकता बढेको छ।

“चीनसँगको आफ्नो सुरक्षा वातावरणबारे भारतको धारणा नाटकीय रूपमा परिवर्तन भएको छ”, नयाँदिल्लीस्थित अञ्जभर रिसर्च फाउन्डेसन थिङ्क-ट्याङ्कका हर्ष भी पन्तले भन्नुभयो। उनीहरूको साभामा सीमाका भएको भडपपछि दुई छिमेकीबीचको सम्बन्ध बिग्रियो, जसमा २० जना भारतीय र कम्तीमा चार जना चिनियाँ सैनिक मारिएका थिए। “यसले प्रणालीलाई हल्लाएको छ र अहिले जे सबैभन्दा राम्रो छ त्यो गर्नुपर्छ र धेरै चाँडो गर्नुपर्छ भन्ने महसुस भएको छ”, पन्तले घटनाका बारेमा भन्नुभयो। स्टकहोम इन्स्टिटेसनल पिस रिसर्च इन्स्टिच्युट (सिप्री) का अनुसार सन् २०१९-२३ मा विश्वव्यापी रूपमा सबै आयातको

कारिब १० प्रतिशत हिस्सा ओगट्दै भारत विश्वको सबैभन्दा ठूलो हतियार आयातकर्ता बनेको छ। आगामी वर्षहरूमा संयुक्त राज्य अमेरिका, फ्रान्स, इजरायल र जर्मनीबाट दशौं अर्ब डलर बराबरका अर्डरहरूसहित अझै धेरै आउने क्रममा छ। भारतीय मिडिया रिपोर्टहरूका अनुसार भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदी अर्को महिना फ्रान्स जानुहुनेछ। त्यहाँ उहाँले राफेल लडाकू विमान र स्कानिन्-श्रेणीका पनडुब्बीहरूका लागि करिब १० अर्ब डलर बराबरका सम्झौताहरूमा हस्ताक्षर गर्नुहुने अपेक्षा गरिएको छ। **परिवर्तन गर्न सजिलो छैन** रक्षामन्त्री राजनाथ सिंहले

स्थानीय हतियार उत्पादनलाई प्रोत्साहन दिन सन् २०३३ सम्ममा कम्तीमा एक सय अर्ब डलर बराबरको नयाँ घरेलु सैन्य हाईवेयर सम्झौता गर्ने वाचा गर्नुभएको छ। “भारत परम्परागत रूपमा दशकौंदेखि आयातकर्ता रहँदै आएको छ र पछिल्लो दशकमा स्वदेशी उत्पादनमा मात्र जोड दिएको छ”, रणनीतिक मामिला विश्लेषक नितिन गोखलेले देशमा “उच्च-स्तरको प्रविधि” हतियार प्रणाली निर्माण गर्ने क्षमताको अभाव रहेको उल्लेख गर्दै भन्नुभयो, “यो परिवर्तन गर्न सजिलो छैन, सबै कुरा यहाँ निर्माण वा उत्पादन गर्न सकिँदैन।” तर

यसका प्रयासहरूले अझै पनि धेरै प्रभावशाली उपलब्धिहरू हासिल गरेका छन्। यस दशकमा भारतले एउटा विशाल नयाँ हेलिकप्टर कारखाना खोलेको छ, आफ्नो पहिलो घरेलु विमान वाहक पोत सुरु गरेको छ र लामो दूरीको हाइपरसोनिक मिसाइलको सफल परीक्षण गरेको छ। यसको बदलामा बढ्दो हतियार निर्यात बजारलाई बढावा दिएको छ जसले गत वर्ष दुई अर्ब ६३ करोड डलरको बिक्री देख्यो। यो अझै पनि स्थापित खेलाडीहरूको तुलनामा सानो रकम भए पनि एक दशकमा ३० गुणाले वृद्धि भएको छ। भारतले आउँदा हप्ताहरूमा इन्डोनेसियाको सेनालाई करिब

४५ करोड डलर बराबरको सम्झौतामा सुपरसोनिक क्रुज मिसाइल आपूर्ति गर्ने ऐतिहासिक सम्झौता घोषणा गर्ने अपेक्षा गरिएको छ। सरकारले स्थानीय उत्पादन बढाउने उद्देश्यले गत वर्ष रक्षाको खर्च गरेको ७५ अर्ब डलरको महत्त्वपूर्ण अंशसहित सन् २०२९ सम्ममा यो आँकडा तिन गुणा बनाउने लक्ष्य राखेको छ। **जोखिम फैलाउने** हालैका वर्षहरूमा भारतले संयुक्त राज्य अमेरिका, जापान र अस्ट्रेलियासँगको बहुप्रतिक्षित न्वाड गठबन्धनसहित पश्चिमी देशहरूसँग रक्षा सहयोगलाई गहिरो बनाएको छ। यो पुनर्निर्देशनले

भारतलाई पश्चिमी देशहरूका आपूर्तिकर्ताहरूसँग सैन्य डोन, नौसेना जहाज, लडाकू विमान र अन्य हाईवेयर आयात गर्न र स्थानीय रूपमा सह-उत्पादन गर्न विभिन्न सम्झौताहरूमा हस्ताक्षर गर्न मद्दत गरेको छ। यसले लामो समयदेखिको सहयोगी रुसबाट भारतको हतियारको हिस्सामा पनि गिरावट ल्याएको छ। रुसले २००९-१३ मा यसको सैन्य आयातको ७६ प्रतिशत आपूर्ति गरेकोमा २०१९-२३ मा ३६ प्रतिशत मात्र रहेको सिप्रीको तथ्याङ्कले देखाएको छ।

यद्यपि नयाँदिल्लीले पश्चिमी राष्ट्रहरूसँग घनिष्ठ साझेदारी गर्दै मस्कोसँग भारतको ऐतिहासिक न्यानो सम्बन्धहरू बीचको नाजुक सन्तुलन कायम राख्ने प्रयास गरेको छ। मोदी सरकारले रुसको सन् २०२२ को युक्रेन आक्रमणको स्पष्ट निन्दा गर्न वासिङ्टन र अन्य ठाउँबाट आएको दबावलाई प्रतिरोध गरेको छ। बरु दुवै पक्षलाई वार्ताको टेबलमा आउन आग्रह गरेको छ। क्रुज मिसाइल र आणविक पनडुब्बी प्रविधि लगायत उन्नत हतियार आपूर्तिकर्ताका रूपमा अझै पनि महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्ने रुससँगको सम्बन्ध त्याग्ने स्थितिमा भारत नभएको गोखलेले बताउनुभयो। “भारतले निश्चित रूपमा अन्य देशहरूबाट झोट लिएर आफ्नो जोरिबन्धहरू फैलाएको छ”, उहाँले भन्नुभयो, “तर रुस एक धेरै महत्त्वपूर्ण र भरपर्दो साझेदार रहिरहेको छ।”

सहमतिपछि विस्थापित प्यालेस्टिनी उत्तरी गाजातर्फ फर्के

एएफपी गाजा सिटी। इजरायल र हमासले थप छ जना बन्धकलाई रिहा गर्ने सम्झौता भएको छ। बन्धक र कैदी आदानप्रदानका लागि थप कुटनीतिक वार्तापछि प्यालेस्टिनीहरू सोमबारदेखि युद्धग्रस्त गाजा पश्चिमोत्तरी क्षेत्रमा फर्किन थालेका छन्। इजरायल-हमास युद्धले गाजा पश्चिमोत्तरी तहसनहस पारेको छ र यसका लगभग सबै बासिन्दाहरूलाई विस्थापित गरेको छ। गाजामा चलेको १५ महिनाभन्दा बढीको द्वन्द्व अन्त्य गर्ने उद्देश्यले एक सम्झौता अन्तर्गत थप बन्धक-कैदी अदला-बदलीको लागि मार्ग प्रशस्त भएको छ। हमासले नागरिक महिला बन्धकहरूलाई रिहा गर्न असफल भएको भन्दै इजरायलले उत्तरी गाजामा प्यालेस्टिनीहरूको ठूलो भीडलाई उनीहरूको घर फर्कनबाट रोक्दै आएको

नेतान्याहुको कार्यालयले बिहीबार तीन जना र शनिबार अन्य तीन जनालाई रिहा गर्ने सहमति भएको जनाएको छ। हमासले सोमबार जारी गरेको विज्ञापितमा उक्त सहमतिको पुष्टि गरेको छ। यसैबीच प्यालेस्टिनी नेताहरूले अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले गाजालाई ‘खाली’ गर्ने योजनाको निन्दा गर्दै युद्धग्रस्त क्षेत्रका बासिन्दालाई जबरजस्ती विस्थापित गर्ने कुनै पनि प्रयासको प्रतिरोध गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका छन्। अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले गाजा ‘विध्वंसस्थल’ बनेको बताउँदै जोर्डनका राजा अब्दुल्लाह द्वितीयसँग प्यालेस्टिनीलाई बाहिर निकाल्ने विषयमा कुरा भएको बताउनुभएको थियो। “इजिप्टले गाजामा रहेका आफ्ना मानिसहरूलाई लिएर जाओस् र जोर्डनले पनि त्यसै

हुनुपर्छ। सन् २०२३ को अक्टोबर ७ मा दक्षिणी इजरायलमा हमासले गरेको आक्रमणपछि सुरु भएको युद्धका कारण गाजाका २४ लाख जनसंख्यामध्ये अधिकांश विस्थापित भएका छन्। शनिबार ट्रम्पले गाजाका बासिन्दालाई स्थानान्तरण गर्नु ‘अस्थायी वा दीर्घकालीन पनि’ हुन सक्ने बताउनुभएको थियो। इजरायलको कब्जामा रहेको वेस्ट बैकमा रहेका प्यालेस्टाइन नेता महमुद अब्बासले गाजाबाट प्यालेस्टाइनलाई विस्थापित गर्ने उद्देश्यले सञ्चालित कुनै पनि परियोजनाको कडा अस्वीकार र भर्त्सना गर्नुभएको छ। हमासको राजनीतिक व्यूरोका सदस्य बासेम नईमले एएफपीसँग भन्नुभयो, “प्यालेस्टिनीहरूले यस्ता परियोजनाहरूलाई विफल पार्नेछन्, जसरी उनीहरूले ‘दशकौंदेखि विस्थापन र वैकल्पिक मातृभूमिका लागि’ यस्तै योजनाहरू गर्दै आएका छन्।” गाजामा हमाससँग मिलेर लडेको इस्लामिक जिहादले ट्रम्पको विचारलाई ‘निन्दनीय’ भनेको छ। इस्लामिक जिहादले भनेको छ, “प्यालेस्टिनीहरूका लागि गाजाबाट उनीहरूलाई अन्यत्र सार्ने कुनै पनि प्रयासलाई अरब संसारले ‘नक्बा’ वा विपत्ति भनेको छ। यसले सन् १९४८ मा इजरायलको स्थापनाको समयमा प्यालेस्टिनीहरूको सामूहिक विस्थापनको अँध्यारो सम्झनाहरू जगाउनेछ। ‘हामी ट्रम्प र सम्पूर्ण विश्वलाई भन्दौं, जे सुकै भए पनि हामी प्यालेस्टाइन वा गाजा छोड्ने छैनौं,’ गाजाका

विस्थापित बासिन्दा रशाद अल-नाजीले भन्नुभयो। इजरायलका अति दक्षिणपन्थी अर्थमन्त्री बेजालेल स्मोटरिचले युद्धविराम सम्झौताको विरोध गर्दै गाजामा इजरायली बस्ती पुनः स्थापनाका लागि समर्थन जनाउनुभएको छ। अरब जिलगले उक्त प्रस्तावलाई अस्वीकार गर्दै प्यालेस्टिनी जनतालाई आफ्नो भूमिबाट विस्थापित गर्ने प्रयासविरुद्ध चेतावनी दिएको छ। जिलगले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ, “जबरजस्ती विस्थापन र आफ्नो भूमिबाट मानिसहरूलाई निष्कासन गर्नुलाई जातीय सफाया मात्र भन्न सकिन्छ।” जोर्डनका विदेशमन्त्री अयमान सफादीले भन्नुभयो, “प्यालेस्टिनीहरूको विस्थापन योजनामा हाम्रो दृढ अस्वीकृति छ र स्थानान्तरण हुनेछैन। जोर्डन जोर्डनका लागि हो र प्यालेस्टाइन प्यालेस्टिनीका लागि हो। इजिप्टको विदेश मन्त्रालयले प्यालेस्टाइनको ‘अविभाज्य अधिकार’ को कुनै पनि उल्लङ्घनलाई अस्वीकार गरेको जनाएको छ। इजरायलले बन्धक बनाइएको एक महिला अर्बल येहुदको रिहाई नभएसम्म प्यालेस्टिनीलाई आवतजावतमा रोक लगाउने बताएको थियो। नेतान्याहुको कार्यालयका अनुसार उनी बिहीबार स्वदेश फर्कने कार्यक्रम रहेको छ। हमासले उत्तरमा फर्कन रोक्नु पनि युद्धविरामको उल्लङ्घन भएको बताउँदै येहुदको रिहाईका लागि आवश्यक सबै य्पारेटी प्रदान गरेको जनाएको छ। इजरायली सेनाका प्रवक्ता अविचय अद्राईले सोमबार स्थानीय समयअनुसार बिहान ७ बजेदेखि पैदल र बिहान ९ बजे कारमा फर्किन अनुमति दिने बताउनुभएको छ। गाजा युद्धविरामको पहिलो चरणमा इजरायली जेलमा रहेका करिब एक हजार ९०० प्यालेस्टिनीहरूको बदलामा ३३ जना बन्धकहरूलाई छ हप्तामा चरणबद्ध रूपमा रिहा गरिने सहमति भएको छ र सम्झौताका बुँदा अनुसार अन्यथा नभएमा यो आदानप्रदान सुनिश्चित गरिएको छ। पछिल्लो पटक भएको अदलाबदलीमा चार जना इजरायली महिला बन्धक, सबै सैनिक र २०० जना कैदी, लगभग सबै प्यालेस्टिनीलाई शनिबार रिहा गरिएको थियो।

ट्रम्पको धम्कीपछि निर्वासित नागरिकलाई स्वीकार गर्न कोलम्बिया सहमत

एएफपी वासिङ्टन। राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आफ्नो सामूहिक निर्वासन योजनाको अवज्ञालाई सजाय दिन पीडादायी शुल्क लगाउने धम्की दिएको केही घन्टापछि कोलम्बिया आइतबार अमेरिकी सैन्य विमानमा पठाइएको निर्वासित नागरिकहरूलाई स्वीकार गर्न सहमत भएको छ। कोलम्बियाका वामपन्थी राष्ट्रपति गुस्ताभो पेत्रोले यसअघि नागरिक विमान जस्ता ‘सम्मानजनक’ माध्यमबाट मात्र नागरिकहरूलाई फिर्ता लिने बताउनुभएको थियो र निर्वासित कोलम्बियालीहरू बोकेका दुई अमेरिकी सैन्य विमानहरूलाई फिर्ता पठाउनुभएको थियो। कार्यालयमा फर्केको एक हप्ता नबित्दै ट्रम्पले रिसाउँदै ल्याटिन अमेरिकाको चौथो ठूलो अर्थतन्त्र कोलम्बियाविरुद्ध २५ प्रतिशतको प्रतिबन्ध लगाउने र छिट्टै ५० प्रतिशतसम्म बढाउने धम्की दिनुभएको थियो।

पेत्रोले सुरुमा प्रतिकार गर्न खोज्नुभयो र अमेरिकी उत्पादनहरूमा आफ्नै भन्सार महसुल लगाउने प्रयास गर्नुभयो तर अस्थिर आइतबारको अन्त्यसम्म उहाँ पछि हट्नुभयो। कोलम्बियाका विदेशमन्त्री लुइस गिल्बर्टो मुरिलोले मध्यरातको पत्रकार सम्मेलनमा आफ्नो देशले ‘गाँबिरोध पार गरेको’ र फर्केका नागरिकहरूलाई स्वीकार गर्ने बताउनुभयो। “कोलम्बिया संयुक्त राज्य अमेरिकाबाट फिर्ता गरिएका सबै गैरकानूनी कोलम्बियाली नागरिकहरूलाई अमेरिकी सैन्य विमानसहित कुनै सीमा वा टिडलाई बिना असीमित स्वीकृति दिन सहमत भएको छ”, ह्वाइट हाउसको विज्ञापितमा भनिएको छ, “आजको घटनाले अमेरिकालाई फेरि सम्मान गरिएको छ भन्ने विश्वलाई स्पष्ट पार्छ, राष्ट्रपति ट्रम्पले हाम्रो

मुक्त व्यापार सम्झौता गरेको र ऐतिहासिक रूपमा ल्याटिन अमेरिकामा वासिङ्टनको सबैभन्दा नजिकको सहयोगी रहँदै आएको कोलम्बियामाथि ट्रम्पले कति छिटो भन्सार महसुल लगाउनु सक्नुहुन्छ भन्ने पहिले नै अस्पष्ट थियो। विदेशमन्त्री मार्को र्बियोले बोगोटामा रहेको अमेरिकी दूतावासमा भिसा जारी गर्ने स्थिति गर्नुभयो र कोलम्बियाली अधिकारीहरू र उनीहरूका नजिकका परिवारका सदस्यहरूको भिसा रद्द गरिने बताउनुभयो। विदेशमन्त्री र्बियोकी पत्नी कोलम्बियाली-अमेरिकी हुनुहुन्छ। ह्वाइट हाउसले भिसा सम्बन्धी उपायहरू निर्वाहको लागि कोलम्बियालीहरूलाई थप छानबिन गर्ने वाचासमेत गर्नुभएको छ।

उपचारबारे चिन्ता आफ्नो चुनावी अभियानका क्रममा आप्रवासीहरूले संयुक्त राज्य अमेरिकाको ‘रगत विषाक्त’ पारिरहेका छन् भन्नुभएका ट्रम्पले कागजातविहीन मानिसहरूलाई पक्राउ गर्ने र हुत रूपमा निर्वासित गर्ने वाचा गर्दै पदभार ग्रहण गर्नुभएको थियो। व्वाटेमालासहित केही देशले सैन्य निर्वासन उडानहरू स्वीकार गरेका छन्, तर ट्रम्पले सन् २०२२ मा कोलम्बियाको पहिलो वामपन्थी नेताका रूपमा निर्वाचित पूर्व छापामार पेत्रोको प्रतिरोधको सामना गर्नुभएको थियो। “संयुक्त राज्य अमेरिकाको कोलम्बियाका आप्रवासीहरूलाई अपराधीका रूपमा व्यवहार गर्न सक्दैन। म कोलम्बियाका आप्रवासीहरू बोकेको अमेरिकी विमानहरूलाई हाम्रो क्षेत्रमा प्रवेश गर्न निषेध गर्दछु”, पेत्रोले पहिले एक्समा लेख्नुभएको थियो। कोलम्बिया सरकारले पहिले आप्रवासीहरूलाई ‘सम्मानका साथ’ यातायात गर्न संयुक्त राज्य अमेरिकामा आफ्नो राष्ट्रपतिको विमान पठाउन तयार रहेको बताएको थियो। पेत्रोले आफ्नो देशमा १५ हजार छ सय कागजात नभएका अमेरिकीहरू बसोबास

गिरिहेको पनि बताउनुभयो र उनीहरूलाई ‘आफ्नो स्थिति नियमित गर्न’ आग्रह गर्नुभयो। साथै उहाँले उनीहरूलाई पक्राउ गर्न र निर्वासन गर्न छापा मार्ने कुरालाई अस्वीकार गर्नुभयो। पेत्रोको प्रारम्भिक कडा रणनीतिले ऐतिहासिक अमेरिकी सहयोगीमा रहेका उहाँका धेरै आलोचकहरूलाई क्रोधित बनायो। पूर्व दक्षिणपन्थी राष्ट्रपति इभान डुकले पेत्रोलाई गैरकानूनी आप्रवासीहरूलाई फिर्ता लिने कोलम्बियाको ‘नैतिक कर्तव्य’ भनेको कुरालाई अस्वीकार गरेका ‘अत्यन्त गैरजिम्मेवार कार्य’ को आरोप लगाउनुभयो र अमेरिकी प्रतिबन्धले ‘विशाल’ क्षति पुऱ्याउने चेतावनी दिनुभयो।

बाँधिएका हात र खुट्टा ट्रम्पको निर्वासन धम्कीले उहाँलाई ल्याटिन अमेरिकाका सरकारहरूसँग सम्भावित टकरावको स्थितिमा पुऱ्याएको छ जुन संयुक्त राज्य अमेरिकाका अनुमानित एक करोड १० लाख कागजात नभएका आप्रवासीहरूको मूल थलो हो। वामपन्थी राष्ट्रपतिको नेतृत्वमा रहेको ब्राजिलले शुरुवार दर्जनौं ब्राजिलियाली आप्रवासीलाई आफ्नो देशमा फिर्ता पठाएको ट्रम्प प्रशासनले गरेको व्यवहारप्रति आक्रोश व्यक्त गरेको छ। ट्रम्पको फिर्ताबन्दा पहिलेको द्विपक्षीय सम्झौताअन्तर्गत निर्वासन गरिएका आप्रवासीहरूलाई उडानमा हतकडी लगाइएको थियो। यसलाई ब्राजिलले उनीहरूको मौलिक अधिकारको ‘स्पष्ट अवहेलना’ भनेको छ। “विमानमा उनीहरूले हामीलाई पनि दिएन, हाम्रा हात र खुट्टा बाँधिएका थिए, शौचालय जान समेत दिएन”, निर्वासित ८८ आप्रवासीमध्येका ३२ वर्षीय कम्प्युटर प्राविधिक एडगर डा सिल्भा मौराले भन्नुभयो, “धेरै गर्मी थियो, केही मानिसहरू बेहोस भए।” होन्डुरासका राष्ट्रपति सियोमारा कास्त्रोले पछिल्ला अमेरिकी कदमहरूपछि आप्रवासीबारे छलफल गर्न बिहीबार टेगुसिगल्पाया ल्याटिन अमेरिकी तथा क्यारेबियन राष्ट्रहरूको समुदाय (सेलाक) का नेताहरूको आकस्मिक बैठक बोलाउनुभएको छ।

कोलम्बिया सरकारले पहिले आप्रवासीहरूलाई “सम्मानका साथ” यातायात गर्न संयुक्त राज्य अमेरिकामा आफ्नो राष्ट्रपतिको विमान पठाउन तयार रहेको बताएको थियो।

राष्ट्रको सार्वभौमिकताको दृढतापूर्वक रक्षा गर्न जारी राख्नुहुनेछ र उहाँले विश्वका सबै राष्ट्रले संयुक्त राज्य अमेरिकामा गैरकानूनी रूपमा रहेका आफ्ना नागरिकहरूको निर्वासनमा पूर्ण सहयोग गर्ने अपेक्षा गर्नुहुन्छ।” ट्रम्पले आफूले करको कार्यान्वयन स्थिति गर्न बताउनुभएको छ। संयुक्त राज्य अमेरिकसँग

स्वदेशमा उद्यम गर्दै भविष्य बनाइरहेछन् केही पौरखी युवा

काठमाण्डु । बिहान अरुले हातमुख धुँदैगर्दा हर्क विकले रु दुई हजारको व्यापार गरिसक्नुहुन्छ । घरघरमा पुगेर ग्राहकलाई दूध पुर्याएर उहाँ कर्मस्थल फर्किनुहुन्छ । बुढानीलकण्ठ-६ मा गाईपालन र तरकारीखेती एकसाथ गर्नुभएका अछामका ३३ वर्षे विकलाई कृषि पेशा निकै फापेको छ ।

राजनीतिक र सामाजिक कार्यसमेतमा सक्रिय विक मेहनत गर्नेलाई अर्थोपार्जन गर्न विदेश जानुपर्दैन भन्ने लाग्छ । एक वर्षदेखि उहाँले बुढानीलकण्ठमा पाँच रोपनी जमिन भाडामा लिएर ६ वटा गाईसँगै तरकारी खेती पनि थाल्नुभएको हो । गाईपालनमा प्रशस्त आमदानी हुने भएकाले उहाँले परिवारसमेतलाई यही पेशामा आबद्ध गराउनुभयो । सरकारी जागिरे उहाँकी श्रीमतीले जागिरे छोडेर विकको कृषि कार्यमा साथ दिनु थाल्नुभयो । "गाउँका बेरोजगार र विदेश पलायन हुनाथलेका युवालाई आफ्नै कृषि फार्ममा रोजगार दिएकोछु," विकले भन्नुभयो, "स्वदेशमा परिश्रम गरे आमदानी गर्न कठिन छैन ।"

कृषि बजारमा थुप्रै सम्भावना छन् । बिचौलियाले किसान र उपभोक्तालाई ठोका उहाँको गुनासो छ । यो बेथितिदेखि जोगीन विकले आफ्नै डेरीसमेत सञ्चालन गर्ने योजना बनाएको सुनाउनुभयो । मल्टिभिजन एग्रोप्रडक्सन एण्ड स्प्लायर नामको कम्पनी स्थापना गरेर उहाँले आफ्नै लगानीमा कृषिकर्म थाल्नु भएको हो ।

दोलखाका निकेश श्रेष्ठ अर्का उदाहरणीय युवा उद्यमी हुनुहुन्छ । श्रवण क्षमता कम भएका उहाँ कम्प्युटर इन्जिनियर हुनुहुन्छ । विदेश जाने सोचमा रहनुभएका उहाँ आमाबुबाको सपना साकार पार्नेतर्फ लाग्नुभयो । नौ महिनादेखि उहाँले राजधानीमा 'कफीपस' सञ्चालन गरेर श्रवणशक्ति नभएकाहरूले पनि समाजमा केही गर्न सक्छन् भन्ने गतिलो दृष्टान्त प्रस्तुत गर्नुभएको छ ।

उद्यमी श्रेष्ठकी आमा सरुनाले उहाँलाई भाषामा र व्यवसायमा सघाउनुहुन्छ । "साथीहरू र आमाबुबाको उत्साहले कफीसप खोल्ने आँट गरेको हुँ," श्रेष्ठ भन्नुहुन्छ, "स्वदेशमा उद्यमी बनेर ठिकै गरेछु जस्तो लाग्छ ।" महाराजगन्ज चक्रपथ घर भएका ३६ वर्षे विराज खड्काका 'आई एम ड गार्डेन र खड्का नर्सरी' प्रमुख उद्यमस्थल हुन् । आमाले परम्परागत रूपमा

सुरु गरेको नर्सरी व्यापारलाई उहाँले आधुनिकीकरण गर्नुभएको हो । सन् २०१२ मा उच्च शिक्षाका निमित्त बेलायत बेलायत जानुभएका उहाँ आमालाई व्यवसायमा सघाउन स्वदेश फर्कनुभयो । जिज्ञासु स्वभावका खड्काले एक दिन आमाले नर्सरीमा व्यापार गरिरहेको नियाली रहनुभयो । आमाले विरुवा हुर्काउन गरेको सङ्घर्षले उहाँलाई प्रेरणा मिल्यो । आमाको उद्यम फस्टाएको थिएन तर उहाँले काम भने जारी नै राख्नुभएको थियो । आमालाई सघाउन दृढ निश्चय गरेर तीन रोपनीमा सुरु गरेको नर्सरी अहिले २० रोपनीमा विस्तार भएको छ । एक लाख २० हजारका बेर्ना प्रत्येक महिना उत्पादन भएर जुन चितवन, पोखरा, विराटनगर, काँपा, धरान, भैरहवा, बुटवल, दाङलगायत सहरमा बिक्री हुने गरेका छन् । "यो व्यवसाय भनेको आजै रोपेर भोलि फल पाइहाल्छु भन्ने होइन," उहाँले भन्नुभयो, "व्यापारमा सफलता हातिस गर्न धैर्य आवश्यक छ ।" रासस

अमेरिकी डलरको भाउ स्थिर, कुन विदेशी मुद्राको मूल्य बढ्यो कुनको घट्यो ?

काठमाण्डु । नेपाल राष्ट्र बैङ्कले सोमबारका लागि विदेशी मुद्राको विनिमयदर निर्धारण गरेको छ । अमेरिकी डलरको मूल्य सोमबार स्थिर छ भने युरोपियन युरो, बेलायतको पाउन्ड स्टर्लिंग, सिङ्गापुर डलर, साउथ कोरियन वनको मूल्य बढेको छ । स्विस फ्याङ्क, क्यानेडियन डलर, क्यानेडियन डलर, स्विस फ्रान्कको मूल्य घटेको छ । साथै अन्य विदेशी मुद्राको भाउ स्थिर छ । केन्द्रीय बैङ्कका अनुसार सोमबारका लागि अमेरिकी डलर एकको खरिददर एक सय ३७ रुपैयाँ ६४ पैसा र बिक्रीदर एक सय ३८ रुपैयाँ २४ पैसा तोकिएको छ । एक युरोको खरिददर एक सय ४४ रुपैयाँ ४४

पैसा र बिक्रीदर एक सय ४५ रुपैयाँ ०७ पैसा, स्टर्लिंग पाउन्ड एकको खरिददर एक सय ७१ रुपैयाँ ८० पैसा र बिक्रीदर एक सय ७२ रुपैयाँ ५५ पैसा, स्विस फ्याङ्क एकको खरिददर एक सय ५१ रुपैयाँ ९५ पैसा र बिक्रीदर एक सय ५२ रुपैयाँ ६१ पैसा कायम गरिएको छ । अष्ट्रेलियन डलर एकको खरिददर ८६ रुपैयाँ ८७ पैसा र बिक्रीदर ८७ रुपैयाँ २५ पैसा, क्यानेडियन डलर एकको खरिददर ९५ रुपैयाँ ९५ पैसा र बिक्रीदर ९६ रुपैयाँ ३७ पैसा, सिङ्गापुर डलर एकको खरिददर एक सय ०२ रुपैयाँ २६ पैसा र बिक्रीदर एक सय ०२ रुपैयाँ ७० पैसा निर्धारण गरिएको छ । रासस

निजी हात्ती: पहिले रहर अहिले कहर, व्यवसायी मारमा

चितवन । सौराहाको होटल भिष्ठा चितवनका दुई हात्ती अहिले बाघमारा वनमा राखिएका छन् । बढ्दो चिसोमा ती हात्ती खुला आकाशमुनि बाँधिएका छन् ।

निजी हात्तीका कारण जङ्गली हात्ती बस्तीमा आएको भन्दै ती हात्तीलाई वन क्षेत्रमा राखिएको हो । होटलमा हात्ती राख्नका लागि छानो हालिएको भए पनि अहिले राखिएका ठाउँमा त्यो सुविधा छैन । होटल भिष्ठा चितवनका सञ्चालक रमेश सिलवाल शीतलहरमा खुला आकाशमुनि हात्ती राख्नुपर्दा बिरामी हुने चिन्ता बढेको बताउनुहुन्छ । उहाँले भन्नुभयो, "पहिले पहिले हात्ती पाल्न रहर हुन्थ्यो, अहिले कहर भएको छ ।" उहाँले थपनुभयो, "पालिएका हात्ती न आफ्नै हात्ती सारमा राख्न पाइएको छ, न बिक्री गर्न पाइन्छ, न कतै पठाउन सकिन्छ ।" पशुअधिकार भन्दै पर्यटकलाई घुमाउँदा समेत आरोप खेप्नुपरेको उहाँको गुनासो छ ।

एउटा हात्तीलाई दुईजना माउले आबश्यक पर्दछ । यसका अतिरिक्त हात्तीलाई धान, पराल, भेली, चना, हरियो घाँस आदि जुटाएर पाल्नुपर्दा एक महिनामा एक लाखभन्दा बढी खर्च हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो । यो मौसममा जङ्गली भाले हात्ती बस्ती पस्न थालेपछि स्थानीयले एकीकृत रूपमा हात्ती पाल्न दबाव दिँदै आएका छन् । जङ्गली हात्तीले होटल तथा व्यक्तिगत घरमा मालिएका पोथी हात्ती खोज्दै बस्ती पस्ने गरेको स्थानीयको भनाइ छ । केही महिनाअघि देखि जङ्गली हात्ती 'भकुना' बस्ती छिर्दै आएको छ । पछिल्ला दिनमा निजी हात्ती सञ्चालकहरूमा आफूले पालेका हात्ती कसरी व्यवस्थित गर्ने भन्ने

चिन्ता बढेको छ । चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज स्थापना भएसँगै निकुञ्ज आसपासका क्षेत्रमा हात्ती पाल्न थालिएका हुन् । क्षेत्रीय होटल सङ्घ सौराहाका पूर्वअध्यक्ष दीपक भट्टराई एकीकृत रूपमा हात्ती पाल्नका लागि सरकारी तवरबाट सहयोग हुनुपर्ने बताउनुहुन्छ । यो समस्या अहिलेको मात्र नभएर विगतका वर्षहरूदेखि भेट्दै आएको उहाँको भनाइ छ । पूर्वअध्यक्ष

घर कम्पाउन्डमा पाल्न नपाउने भएकाले हात्तीपालकहरूले अहिले अप्ठ्यारो अवस्था भैरिहनु परेका छ । 'जिप सफारी' सहित हात्ती चढी दुर्लभ एकसिङ्गे गैँडा, बाघ, चराचुरुङ्गीलगायत अनेकौं जीवजन्तु हेरी रमाउने पर्यटकका कारण चितवन राष्ट्रिय निकुञ्जमा स्वदेशी तथा विदेशी पर्यटकको आकर्षणको केन्द्र बनेको बताउनुहुन्छ, क्षेत्रीय होटल सङ्घका

नकारात्मक प्रभाव निकुञ्ज केन्द्रित होटल व्यवसाय, रोजगारी र राजस्वमा असर पर्ने भएकाले समयमै सम्बन्धित पक्षका ध्यान जान आवश्यक छ । स्वदेश तथा विदेशमा समेत कहलिएको यो निकुञ्ज २०३० सालमा स्थापना भएको हो । सुरुका केही वर्ष निकुञ्जका हात्तीले पर्यटक घुमाउने गरेकामा पछिल्ला वर्षहरूमा क्रमशः निजी क्षेत्रबाट पालिएका हात्तीलाई पनि भित्र्याइएको छ ।

कोभिडको महामारी अधिसम्म एउटा हात्तीको मूल्य भारतीय रु ८० लाखसम्म पर्ने गरेको व्यावसायीहरू बताउँछन् । युनाइटेड हात्ती सञ्चालन सहकारी संस्थाका अध्यक्ष दीपेन्द्र खतिवडाले यसरी हात्तीको दैनिक खर्च अत्यधिक हुने गरेको, विशेषगरी विदेशी पर्यटक हात्ती चढ्न छाडेको र यसअघिजस्तो आफ्नो घर कम्पाउन्डमा पाल्न नपाउने अवस्था सिर्जना भएकाले हात्ती पालक व्यवसायी मारमा परेका बताउनुहुन्छ । पर्यटकीयस्थल सौराहा आउने पर्यटकको सत्-या

यसका अतिरिक्त हात्तीलाई धान, पराल, भेली, चना, हरियो घाँस आदि जुटाएर पाल्नुपर्दा एक महिनामा एक लाखभन्दा बढी खर्च हुने उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

भट्टराईका अनुसार हात्तीको दैनिक आहार खर्च अत्यधिक बढेको, निकुञ्ज आउने पर्यटकको सत्-या घटेको, पशुअधिकारका नाममा हात्ती चढ्न अपराध हो भन्ने भाष्य सिर्जना गरिएको र जङ्गली हात्तीको आतङ्कका कारण आवश्यक स्याहारसुसासहित

अध्यक्ष गङ्गा गिरी बताउनुहुन्छ । यसैगरी, स्थानीय पर्यटन तथा होटल व्यावसायी सिलवालका अनुसार हात्तीपालनमा संलग्न व्यवसायीलाई सहयोगसहित कुनै पनि किसिमको सहूलियत नदिने हो भने यो व्यवसायबाट सबै विस्थापित हुने र त्यसको

श्रीरेश्वरनाथ नगरपालिका

नगर कार्यपालिकाको कार्यालय

महेन्द्रनगर, धनुषा
मधेश प्रदेश, नेपाल

पोखरी टेक्का बन्दोबस्त सम्बन्धमा १५ दिने सूचना

पहिलो पटक प्रकाशित मिति २०८१/१०/१५

यस नगरपालिका अन्तर्गत रहेका निम्न पोखरीहरूको टेक्का बन्दोबस्त गर्नुपर्ने भएकोले तपसिलको शर्तहरूको अधिनमा रही इच्छुक नेपाली नागरिक, फर्म वा कम्पनीहरूको तोकिएको अवधि भित्र रित्त पूर्वक शिलबन्दी दरभाउपत्रमा भाग लिन १५ दिने (२०८१ सालको सम्झौता भएको दिन देखि २०८६ को अपाढ मसान्त सम्मको लागि) सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

सि. नं.	विवरण	न्युनतम टेक्का रकम रु.	शिलबन्दी फारम दस्तुर	शिलबन्दी दरभाउपत्र खरिद गर्ने अन्तिम मिति र समय	शिलबन्दी दरभाउपत्र दाखिला गर्ने समय र मिति	शिलबन्दी दरभाउपत्र खोल्ने मिति र समय	शिलबन्दी दरभाउपत्र खोल्ने स्थान	कैफियत
१	लालचन दस पोखरी, क्षि.न.पा-२	५,०७,५००.००	१०००.००	१५ औं दिन कार्यालय समय सम्म	१६औं दिन दिनको १२ बजे सम्म	१६ औं दिन दिनको २ बजे	क्षि.न.पा को कार्यालय	को
२	सुखलाहिया पोखरी, क्षि.न.पा-१०	२,५१,५००.००	१०००.००	१५ औं दिन कार्यालय समय सम्म	१६औं दिन दिनको १२ बजे सम्म	१६ औं दिन दिनको २ बजे	क्षि.न.पा को कार्यालय	को

शर्तहरू

- शिलबन्दी दरभाउपत्र वापत प्रत्येक टेक्काको छुट्टा छुट्टै रु १०००.०० को नागदी रसिद बुझाई यस कार्यालयबाट १५ दिन भित्र बोलपत्र फारम खरिद गरि सक्नु पर्ने छ ।
- प्रत्येक टेक्काको छुट्टा छुट्टै शिलबन्दी दरभाउपत्रमा टेक्का कबोल रकमको ५ प्रतिशतले हुने रकम यस कार्यालयको राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक महेन्द्रनगर स्थित रहेको धरौटी खाता न. १२४०१००३०३००००२ मा नगद रकम जम्मा गरेको सककल बैंक भौचर साथ बोलपत्रदाताले आफ्नो नेपाली नागरिकताको प्रतिलिपि र फर्मको हकमा प्यान दर्ता प्रमाण पत्र, इजाजत पत्र समेतको प्रतिलिपि पेश गर्नु पर्नेछ ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र दाताले फारम भर्दा आफुले कबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट रूपमा लेखि खामबन्दी गरि शिल, लाहा छाप लगाई खामको माथि आफ्नो नाम, ठेगाना र टेक्का न. लेखि बोलपत्र फारम दर्ता गराउनु पर्नेछ ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र फारममा भरेको रकमको अंक र अक्षरमा फरक परेमा अक्षरमा लेखिएको लाई मान्यता दिइने छ ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र खरिद गर्ने तथा दर्ता गराउने अन्तिम दिन सार्वजनिक विदा पर्ने गणमा उक्त कार्य भोलि पल्ट कार्यालय खुलेको दिन गरिने छ ।
- न्युनतम टेक्का रकम भन्दा सबभन्दा बढी टेक्का रकम कबोल गर्ने शिलबन्दी दरभाउपत्रदाताको शिलबन्दी दरभाउपत्र स्वीकृत गरिनेछ ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र स्वीकृत पश्चात सम्झौता गर्न आउदा पहिलो किस्ता वापत कबोल अंकको ४० % रकम यस कार्यालयको राष्ट्रिय बाणिज्य बैंक महेन्द्रनगर स्थित रहेको अन्तरिक श्रोतको खाता न. १२४०१००३०१०१००२ मा जम्मा गरेको सककल भौचर र बाकी २ किस्ता रकम बापतको दोस्रो किस्ता आ.व. २०८२/०८३ को अन्तिम महिना असार मसान्त अगावै, , तेश्रो किस्ताहरू टेक्का आ.व. २०८३/०८४ को अन्तिम महिना असार मसान्त अगावै यस कार्यालयको अन्तरिक श्रोत खातामा बुझाई सककल बैंक भौचर बुझाउनु पर्नेछ ।
- टेक्का सम्झौता भइसकेपछि बन्द, हडताल वा कुनै कारण देखाई टेक्का रकममा कुनै प्रकारको छुट र मिन्हा दिइने छैन ।
- टेक्केदारले टेक्का भोगचलन गर्दा यस कार्यालयका निर्देशन र सम्झौतामा उल्लेखित शर्त बमोजिम काम गर्नु पर्नेछ ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र स्वीकृत गर्ने या नगर्ने सम्पूर्ण अधिकार यस नगरपालिकामा निहित रहनेछ ।
- केरमेट भएको, सहि छाप नभएको, म्याद नाघी दर्ता हुने आएको शिलबन्दी दरभाउपत्र स्वीकृत गरिने छैन ।
- शिलबन्दी दरभाउपत्र दाता तथा नगरपालिका बीच कुनै किसिमको मत भिन्नता भएमा नगरपालिकाको निर्णय लाई अन्तिम निर्णय मानिनेछ ।
- यस सूचनामा उल्लेख भएका कुराहरू यसै अनुसार र नभएको कुराको हकमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।
- सम्झौता गर्न ७ दिन भित्र नआएमा निजले राखेको ५ प्रतिशत धरौटी जफत गरिने छ ।
- टेक्काका अन्य शर्तहरू यस कार्यालय मार्फत जानकारी हुने र शिलबन्दी दरभाउपत्र फारम खरिद गर्दा उपलब्ध गराइने छ ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

गृह्य कार्यालय:
पो. ब. १९६८९, नारायणहिटी पथ, काठमाडौं, नेपाल
फोन: ९७७ ९ ४५२७८४२/४३/२४ फ्याक्स: ९७७ ९ ४५२७०४४
इमेल: info@clznbank.com, SWIFT: CTZNPJKA
कल सेक्टर: support@clznbank.com, ०१-५९१०००६८

Citizens Bank

सिटीजन्स बैंक इन्टरनेसनल लिमिटेडको

ऋणकर्जा बुक्ता भुक्तान गर्न जारी गरेको ३५ (पैतिस) दिने सूचना

प्रकाशित मिति: २०८१/१०/१५

यस बैंकको शाखा कार्यालय यदुकुवा, धनुषाबाट तपसिलमा उल्लेखित तपाई ऋणीहरूले उपभोग गर्नु भएको ऋण कर्जाको भुक्तानी सम्बन्धी सम्झौताका शर्त अनुसार तिन बुक्काउन पर्ने साँबा, ब्याज आदि नियमानुसार लाग्ने रकम नतिरी नबुक्नाई बन्नु भएकोले कर्जा वापत तिन बुक्काउन पर्ने साँबा तथा ब्याज तिन सम्बन्धमा मौखिक तथा लिखित रूपमा पटक पटक तल्लो तर्फ गर्दा समेत उक्त ऋण कर्जा रकमको सम्पूर्ण साँबा, ब्याज तथा हर्जना रकम चुक्ता भुक्तान नगरी यस बैंकसँग भएको ऋण कर्जा सम्बन्धी शर्त बन्दैजस्तै उल्लेखित गर्नु भएकोले ऋण कर्जा सुविधा वापत बैंकलाई तिन बुक्काउन पर्ने सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान गर्नु हुन यो ३५ (पैतिस) दिने सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ । यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ (पैतिस) दिन भित्रमा पनि ऋणकर्जा सुविधा वापत तिन बुक्काउन पर्ने साँबा, ब्याज र सो को हर्जना आदि सम्पूर्ण रकम चुक्ता भुक्तान नगरेमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ अन्तर्गत यस बैंकलाई कर्जा सुरक्षण वापत लेखिदिनेको चल/अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्री वा अन्य कुनै व्यवस्था गरी बैंकले आफ्नो लेना रकम असुल गरी लिने र प्रचलित नियम बमोजिम ऋणीहरू तथा जमानतीकर्ताहरूलाई कर्जा सुचना केन्द्र लिमिटेडमा कालोसूचीमा समावेश गरिने व्यहोरा समेत यसै सूचना मार्फत जानकारी गराइन्छ ।

तापसिल

ऋणीको नाम र ठेगाना
ऋणीको नाम : गणेश निर्माण सेवा
रजिष्टर्ड ठेगाना : शहिदनगर नगरपालिका ६, धनुषा
रजिष्ट्रेशन नं. : १०७७७/६०७/०७५/०७६ (घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालय, धनुषा)
पान नं. : ६०९१३०८९८
प्रोप्राइटरको नाम र ठेगाना
राम विलास ठाकुरको नाति, गणेश प्रसाद ठाकुर को छोरा, धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने जय प्रकाश ठाकुर (ना.प्र.नं. १७१०१८/१३०, जारी मिति २०६८/०१/१५, जि.प्र.का., धनुषा)
जमानतीकर्ताहरूको नाम र ठेगाना
१. मिठु ठाकुरको नाति, राम विलास ठाकुर हजाम को छोरा, सती देवी ठाकुरको पति धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने गणेश प्रसाद ठाकुर (ना.प्र.नं. ३१००१४७६, जारी मिति २०४१/१०/२०, जि.प्र.का., धनुषा)
२. राम विलास ठाकुर हजाम को बुहारी, शोभित ठाकुर हजाम को छोरी, गणेश प्रसाद ठाकुरको पत्नी धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने सती देवी ठाकुर (ना.प्र.नं. ३१००१६९४, जारी मिति २०४१/०९/२९, जि.प्र.का., धनुषा)
३. मिठु ठाकुरको बुहारी, राम विलास ठाकुर हजाम को पत्नी, धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने तारा देवी हजामिन (ना.प्र.नं. ३१००१६९४, जारी मिति २०४१/०९/२९, जि.प्र.का., धनुषा)
४. मिठु ठाकुरको नाति, राम विलास ठाकुर हजाम को छोरा, कन्चन कुमारी ठाकुरको पति धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने उदित नारायण ठाकुर (ना.प्र.नं. १७१०१८/१३०, जारी मिति २०४१/१०/२०, जि.प्र.का., धनुषा)
५. राम विलास ठाकुर हजामको नाति, गणेश प्रसाद ठाकुर को छोरा, धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने ओम प्रकाश ठाकुर (ना.प्र.नं. १७१०१८/१९, जारी मिति २०६४/०१/३१, जि.प्र.का., धनुषा)
७. राम विलास ठाकुर हजामको बुहारी, इन्द्र देव ठाकुर हजाम को छोरी, सतीस प्रसाद ठाकुर हजामको पत्नी, धनुषा जिल्ला, हटिपुर हडवारा गा.वि.स. वडा नं. ०४
स्थाई ठेगाना भई हाल मधेश प्रदेश, धनुषा जिल्ला, शहिदनगर न.पा. वडा नं. ०६ बस्ने कन्चन कुमारी ठाकुर (ना.प्र.नं. १७१०२-७३-०१/०८४, जारी मिति २०७३/०१/१९, जि.प्र.का., धनुषा)

मदन रुञ्चेको गोदाममा सशस्त्र प्रहरीको छापा

अनिल तिवारी
वीरगञ्ज । प्रस्तावित सीमा सुरक्षा गुल्म वीरगञ्जबाट खटिएको एक टोलीले एक ट्रस्टपोर्टको गोदाममा छापामारी गरि राजस्व छलेर भित्र्याइएको कपडा बरामद गरेको छ ।
नामुद तस्कर तस्कर मदन गुप्ता ऊर्फ रुञ्चेले वीरगञ्ज महानगरपालिका- १० स्थित आदर्शनगरमा सञ्चालन गर्दै आएको जय माँ दुर्गा करियरको गोदाम प्रहरीले छापामारीको जनाइएको छ ।
छापामारीबाट लागेको अवैध सामग्री बरामद गरेको छ । प्रहरीले करिब ५१ लाख रुपैयाँ बराबरको अवैध कपडा र हार्डवेयरका सामान

बरामद गरेको जनाइएको छ । सशस्त्र प्रहरीका प्रहरी नायब उपरीक्षक लोकेन्द्र सुब्बाको माण्डमा खटिएको टोलीले छापामारी गरि बरामद गरेको सामान आवश्यक कारवाहीको लागि वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयमा पठाएको सशस्त्र प्रहरी बल १३ न. गणका सूचना अधिकारी नरेन्द्र धामीले बताए ।
स्थानीय प्रशासन तथा केन्द्रीय सत्तामा जस्तो सुकै बदलाव आएपनि मदन रुञ्चेको अनधिकृत कारोबार कहिल्यै अवरुद्ध नभएको जनाएका थिए ।
स्थानीय प्रशासनले तस्करी रोक्नको दावी गरिरहेको अवस्थामा रुञ्चेको

गोदाममा गरिएको यो छापामारीले धेरै कुरा बोलेको छ । गत वर्षको चैत ८ गते नेपाल प्रहरीले रुञ्चेको यही ट्रान्सपोर्टको गोदाममा छापामारी गर्दा १८ लाख रुपैयाँभन्दा बढीको अवैध कपडा बरामद गरेको थियो ।
त्यतिबेला रक्सौलबाट कपडा लोड गरेर वीरगञ्जतर्फ आउँदै गरेको अटोलाई प्रहरीले पछ्याएको थियो । दैनिक अटोमा कपडा र अन्य सामान भन्सार छलेर ल्याउने र भण्डारण गरिएको थियो ।
अनधिकृत कारोबारमा संलग्न रुञ्चेको पहुँच माथिसम्म रहेकोले उनको कारोबार कहिल्यै पनि बन्द नहुने गरेको जनाइएको छ ।

चुरे समिति खारेज गर्न माग

टुडे समाचारवाता

जनकपुरधाम । राष्ट्रपतिको नाममा रहेको राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिले चुरे संरक्षण गर्न नसक्ने भन्दै चुरे समिति खारेज गर्न माग गरेको छ ।

सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघले सोमबार एक विज्ञापित जारी गर्दै राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समिति खारेज गर्नुपर्ने जनाएको छ ।

वन तथा वातावरण मन्त्रालयले चुरे क्षेत्रको व्यवस्थापन सम्बन्धी संस्थागत संरचनाका विषयमा अध्ययन गरिरहेको भन्दै ब्यहोराप्रति गम्भीर ध्यानकर्षण भएको महासंघले नाएको छ ।

महासंघले सात बुँदे धारणा सार्वजनिक गर्दै सरकारले गठन गरेको राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका माध्यमबाट

सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह, आदिवासी जनजाति, महिला, दलित, मधेसी, थारु,

ऐन २०७६ अन्तर्गत राखी चुरे क्षेत्रको संरक्षण र दिगो व्यवस्थापनका कार्यहरू सामुदायिक वनका माध्यमबाट नै हुनु पर्ने र यसका लागि चुरे क्षेत्रसम्बन्धी अलग्गै ऐन बनाउन नपर्ने, महासंघले जारी गरेको विज्ञापितमा जनाएको छ ।

महासंघले चुरे क्षेत्र विनाश हुने गरी खानी (ढुङ्गा, मिट्टी, माटो, बालुवा) उत्खनन अनुमति तथा प्राकृतिक स्रोतको दोहन हुने गरी र चुरेको वन क्षेत्रमा होटल तथा केबलकार सञ्चालन लगायतका अनुमति प्रदान गर्ने कार्य तत्काल बन्द गर्न पनि माग गरेको छ ।

जारी गरिएको विज्ञापितमा भनिएको छ, 'चुरे क्षेत्रका सन्दर्भमा कुनै समन्वयकारी संयन्त्र आवश्यक भएमा उक्त संयन्त्रमा सामुदायिक वन उपभोक्ता महासंघ नेपाल र आदिवासी जनजाति, स्थानीय समुदाय, महिला, दलित, मधेसी, थारु, मुस्लिम र वनमा जीवन निर्भर रहेका विपन्न वर्गको समेत अधिकार, प्रतिनिधित्व र सहभागिता सुनिश्चितता गर्नु पर्ने', महासंघका अध्यक्ष ठाकुर भण्डारीले जारी गरेको विज्ञापितमा भनिएको छ ।

महासंघले सात बुँदे धारणा सार्वजनिक गर्दै सरकारले गठन गरेको राष्ट्रपति चुरे तराई मधेश संरक्षण विकास समितिका माध्यमबाट चुरे क्षेत्र संरक्षण हुन नसक्ने र सो समितिका कारण चुरे क्षेत्र ठग्नै विनाश हुनुका साथै वनमाथिको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलगायतका स्थानीय समुदायको प्राकृतिक स्रोतमाथिको अधिकारमा समेत गम्भीर असर पर्दै आएको जनाएको छ । २०७१ असार २ गते ३६ जिल्लाको १२.७८ प्रतिशत चुरे क्षेत्रमा वातावरण संरक्षण ऐन २०५३ बमोजिम

चुरे क्षेत्र संरक्षण हुन नसक्ने र सो समितिका कारण चुरे क्षेत्र ठग्नै विनाश हुनुका साथै वनमाथिको सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहलगायतका स्थानीय समुदायको प्राकृतिक स्रोतमाथिको अधिकारमा समेत गम्भीर असर पर्दै आएको जनाएको छ । २०७१ असार २ गते ३६ जिल्लाको १२.७८ प्रतिशत चुरे क्षेत्रमा वातावरण संरक्षण ऐन २०५३ बमोजिम

मुस्लिम र वनमा जीवन निर्भर रहेका विपन्न वर्गको समेत अधिकार हनन हुने गरी चुरे वातावरण संरक्षण क्षेत्र घोषणा गरिएकोमा महासंघको असहमति जनाएको छ ।
'सामुदायिक वनका माध्यमबाट नै हालसम्म चुरे क्षेत्रको दिगो संरक्षण र व्यवस्थापन हुँदै आएकोले चुरे क्षेत्रलाई वातावरण संरक्षण ऐन अन्तर्गत नराखी वन

युएसआइडी अन्तर्गतका कार्यक्रमको समीक्षासम्म स्थगित

टुडे समाचारवाता
काठमाण्डु । अमेरिकी अन्तर्राष्ट्रियविकाससंयोग 'युएसआइडी' अन्तर्गतका कार्यक्रम तीन महिनासम्मका लागि स्थगित गरिएको छ ।
अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्प सरकारले नेतृत्व गरेसँगै अमेरिकाले प्रादान गर्ने अनुदानहरूमा मूल्यांकन गर्न थालिएको छ । नेपाल युएसआइडी अन्तर्गत प्रायः कार्यक्रमहरू सञ्चालन भएका छन् ।
अमेरिकी दूतावासले गत शुक्रबार अर्थमन्त्रालयलाई पत्र लेखेर पुनः मूल्यांकनपछि मात्रै निर्णय दिने जानकारी गराउँदै अर्थ मन्त्रालयका प्रवक्ता महेश भट्टाईले बताए ।
अमेरिकाले ९० दिनमा 'रिभ्यु' पुनर्मूल्यांकन समय राखेको अर्थका अधिकारीहरूले बताए ।

'कार्यक्रम सञ्चालन नगर्ने भनेको होइन पुनर्मूल्यांकनपछि निर्णय दिने मात्रै भनिएको हो,' प्रवक्ता भट्टाईले भने ।
युएसआइडी अन्तर्गतका कार्यक्रम रिभ्यु गर्ने भनिए पनि एमसिसी लगायतका अन्य परियोजनाका विषयमा भने कुनै जानकारी गराइएको छैन ।
अहिले युएसआइडी अन्तर्गत करिब साढे नौ अर्ब रुपैयाँ बराबरको 'अन बजेट' कार्यक्रम नेपाल सञ्चालन गरिएको छ ।
सो कार्यक्रममा सरकारले बनाउने बजेटमा नै सहायता दिन्छ र सरकारले सम्बन्धित कार्यक्रममा खर्च गर्ने हो। यस बाहेक युएसआइडीले धेरै 'अफ बजेट' कार्यक्रम सञ्चालन गर्छ ।
युएसआइडीले सबै भन्दा बढी बजेट शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र तथ्यांकमा खर्च गर्दै आएको छ ।

मठ-मन्दिरको जग्गामा भूमाफियाहरूको नजर

टुडे समाचारवाता
जनकपुरधाम। जनकपुरधामका ऐतिहासिक मठमन्दिरहरू अहिले संकटमा पर्न थालेका छन् । सो मठमन्दिरको जग्गामा भू-माफियाहरूको नजर परेपछि अहिले धार्मिक ऐतिहासिक

जग्गाहरूको अस्तित्व नै संकटमा परेको छ । महन्त स्वयम् आफू नो मठमन्दिरको जग्गा संरक्षणका लागि सम्बन्धित निकायलाई गुहारदा पनि कसैले पनि आशवासनसमेत दिन सकेका छैनन् । बरु गुठी संस्थानको भूमिका पनि मौन देखिनुले विभिन्न अड्कलजाती स्थानीवासीहरूबीचमा शंका भइरहेको छ ।
जनकपुरधामस्थित सिया मन्दिरका महन्त नामदेव शरणको नाममा रहेको कागजातलाई आधार बनाएर भू-माफियाहरूले एकपछि अर्को भवन ठड्याइरहेका छन् । सिया रघुनाथ सदनको खेतियोग्य जग्गा जुन मन्दिरको पूजा, महन्तहरूको

सरोकारवालाहरू मौन देखिएका छन् । अवैध निर्माणपिन भवनलाई रोक्न कुनै पनि निकायले पहलकदमी सत लिएका छैनन् । जनकपुरधामको रामानन्दचोक नजिकै अवस्थित बिहारकुण्डअन्तर्गत सिया

भोजन तथा अतिथिको स्वागत सत्कारका लागि दिइएको थियो । अहिले सो जग्गा अतिक्रमणमा परेको छ । करिब १९ करोड रुपैयाँभन्दा बढी मूल्य रहेको सो जग्गामा भू-माफियाहरूले बिना जानकारी अवैध रूपमा भवन निर्माण गर्नेहरूबाट प्रतिधुर लागेपछि रुपैयाँ असुली रहेको आरोप छ ।
संघीय सरकारका प्रतिनिधिहरूले महन्त शरणको उजुरी उपमहानगरपालिकालाई पठाइसके पनि अहिलेसम्म कुनै किसिमको कारवाही प्रक्रिया अगाडि बढाइएको छैन । स्थानीय नेताहरूले चुनावको समयमा मठ-मन्दिरका जग्गाको रक्षा गर्ने वाचा गरे पनि अहिले उनीहरू मौन छन् ।
सिया रघुनाथ सदन मन्दिरको महन्त शरणले अवैध संरचनाविद् उजुरी दिए पनि भू-माफियाहरूको धाकधम्कीका कारण उनीहरूले मन्दिरको सुरक्षाका लागि सिसिटीभी जडान गर्न बाध्य छन् । यसका बावजुद अवैध रूपमा घरहरू निर्माण हुने क्रम नरोकिएको स्थानीयवासीहरू बताउँछन् ।
महन्त शरणले उपमाहानगरपालिकाको कार्यालयमा अवैध संरचना बनाइरहेका १७ जनाविरुद्ध अर्को उजुरी दिएका छन् ।

भारतीय महावाणिज्य दूतावासले मनायो ७६औं गणतन्त्र दिवस

टुडे समाचारवाता
वीरगञ्ज । पर्सिको वीरगञ्ज स्थित भारतीय महावाणिज्य दूतावासले ७६ औं गणतन्त्र दिवस धुमधाम साथ मनाएको छ । आइतबार बिहान महावाणिज्य दूतावास परिसरमा आयोजित कार्यक्रममा भारतीय महावाणिज्य दुत देवी सहाय मिनाले भारतको राष्ट्रध्वज फहराउनु भएको थियो ।
यसवर्ष 'स्वर्णिम भारत-विराट र विकास' भन्ने नारासहित भारतले गणतन्त्र दिवस मनाएको छ । भारतीय महावाणिज्य दूतावासमा आयोजित गणतन्त्र दिवस कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि समेत रहनु भएका महावाणिज्य दुत देवी सहाय मिनाले गणतन्त्र

दिवसको अवसरमा भारतीय महावाणिज्य दूतावासको तर्फबाट गणतन्त्र दिवसको शुभकामना व्यक्त गर्नुका साथै भारतीय राष्ट्रपति श्रीमति द्रोपति मुरमुले देशको नाम व्यक्त गर्नुभएको सन्देश बाचन गनुभएको थियो ।
गणतन्त्र दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा बीरगञ्जका ११ वटा विद्यालय र कलेजका १०० भन्दा बढी विद्यार्थीहरूले देशभक्तिपूर्ण गीत र नृत्यहरू प्रस्तुत गरेका थिए । जसले गर्दा कार्यक्रममा सहभागी सबैलाई मनमोहक बनाएको थियो ।
कार्यक्रममा भारत सरकारको विदेश मन्त्रालयद्वारा ११ नोभेम्बर देखि ११ डिसेम्बर २०२४ सम्म आयोजित पाँचौं भारतको जानिए विजयका विजेताहरू तथा गणतन्त्र दिवसको पूर्वसन्ध्यामा वाणिज्य

दूतावासद्वारा आयोजित चित्रकला प्रतियोगिताका विजेताहरूलाई पनि सम्मान गरिएको थियो ।
गणतन्त्र दिवसको अवसरमा आयोजित कार्यक्रममा भारतीय दूतावासका पदाधिकारी तथा कर्मचारी, बारा पर्सिका सुरक्षा अधिकारी, उद्योगपति, व्यवसायी, छापा तथा इलेक्ट्रोनिक मिडियाका संचारकर्मी, विद्यालयका शिक्षक, विद्यार्थी, नागरिक समाज र नेपाल-भारत मैत्री संघका पदाधिकारी सहित विभिन्न क्षेत्रका व्यक्तित्वको उत्साहजनक उपस्थिती रहेको थियो ।
सन् १९४७ को अगस्ट १५ तारिखमा बेलायती उपनिवेशबाट स्वतन्त्र भएको भारत सन् १९५० को जनवरी २६ मा संविधान जारी भएसँगै गणतन्त्रात्मक देश घोषित भएको थियो ।

श्रीमतीको उपचारका लागि भौतारिदै पाचु

मनोज माथी
राजविराज । दुवै मृगौला काम नगर्ने भइ उपचारत श्रीमतीको ज्यान बचाउन श्रीमानले सहयोगको याचना गरेका छन् । विगत तीन वर्षदेखि मृगौला रोगले पीडित सप्तरीको राजविराज नगरपालिका- ९ स्थित मलेठकी ३९ वर्षिया ललिता देवी सुतिहारलाई बचाउन श्रीमान ४५ वर्षिय पाचु सुतिहारले यस्तो याचना गरेका छन् ।
साइकलमा श्रीमती बोकेर विगत २ महिनादेखि घरबाट ३ किलोमिटर टाढा रहेको गजेन्द्रनारायण सिंह अस्पतालमा हप्ताको ३ दिन डायलासिस उपचारका लागि पुगे गरेका पाचुले आर्थिक

अभावका कारण उपचारमा समस्या भएको बताएका छन् । उनका अनुसार ललिताको तीन वर्ष पहिले पेट र मुटु दुखेको थियो । सुरुमा राजविराज, धरान र विराटनगरमा भएको उपचारले खासै सुधार हुन सकेन । त्यसपछि काठमाण्डौ र भारतको दिल्ली सम्म लगी उपचार गराइएको थियो । त्यहाँ उपचारका क्रममा दुवै मृगौलाले काम नगिरहेको पत्ता लागेको थियो ।
उनका अनुसार उपचारमा अहिलेसम्म ७ लाख रुपैया खर्च भइसकेको छ । चिकित्सकले तत्काल उनको मृगौला प्रत्यारोपण गराउन सुझाव दिएको श्रीमान पाचुको भनाइ छ । ललिताका अनुसार ६४ वर्षिय बुवा लक्ष्मणले मृगौला दिन लागेका हुन । अहिले सम्मको स्वास्थ्य परिक्षण रिपोर्ट अनुसार बुआ लक्ष्मणले मृगौला दिन मिल्ने देखिएको चिकित्सकहरूको भनाइ रहेको ललिताले सुनाइन् ।
भक्तपुरस्थित शाहिद धर्मभक्त राष्ट्रिय प्रत्यारोपण केन्द्रमा मृगौला प्रत्यारोपणका लागि नाम दर्ता गराए पनि रकम अभावमा लिएर जान नसकेको पाचुले बताएका छन् । "चिकित्सकले मृगौला प्रत्यारोपणमा लाग्ने खर्च र तत्काल खाने औषधि

समेत गरी करिब ११ लाख रुपैया लाग्ने, भनेका छन्, पाचुले भने-डायलासिसका लागि अस्पताल सम्म पुऱ्याउन अटो भाडा सम्म नहुदा श्रीमतीलाई साइकलमा बोकेर लैजानु परेको बेला त्यसो ठूलो रकम जोहो गर्नु त कल्पने गर्न सकिन्न ।"
उनी फर्किने उद्योगमा काम गर्ने मजदुर हुन । सामान्य आर्थिक अवस्थामा ऋण पाएपछि लिएर अहिलेसम्म उपचार गराउन सकेको उनको भनाइ छ । श्रीमतीको यस्तो अवस्था भएपछि दुई सन्तानको पढाई पनि रोकियो, काममा पनि फर्किन सकिएन र अहिले घर व्यवहार पनि चलाउन समस्या छ, उनले भने-श्रीमती बचाउने अन्तिम प्रयासमा भए भएको घर र सबै सम्पति सकियो, अब कुनै उपाय रहेन ।"
आफ्नो पत्नीको जीवन रक्षाका लागि सबैसँग सहयोगको हात फैलाउँदै उनले सहयोग गर्न चाहने इच्छुक ब्यक्तिले पीडितको नाममा माछापुच्छ्रे बैंकमा रहेको खाता नं. ०५३०९८६२३२०००१८ मा रकम जम्मा गरी सहयोग गर्न आग्रह समेत गरेका छन् । त्यसै गरी मोबाइल नं ९८१९७४०८१८ मा पनि सर्पक गर्न उनले आग्रह गरेका छन् ।

जलवायु परिवर्तन रोक्न सक्रिय बनौ

- जलवायु परिवर्तन र यसबाट पर्ने असरबारे सचेत गराऔं,
- बोटविस्वा लगाऔं हरियाली प्रवर्धन गरौं,
- नविकरणीय उर्जाको प्रयोग गरौं,
- फोहोरमैला व्यवस्थापनमा ध्यान दिऔं,
- जलवायु परिवर्तन अनुकूलका वाली र तरकारी लगाऔं,
- पानीका स्रोतहरूको संरक्षण गरौं,
- वनजङ्गलको संरक्षण गरौं ।

**नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड**